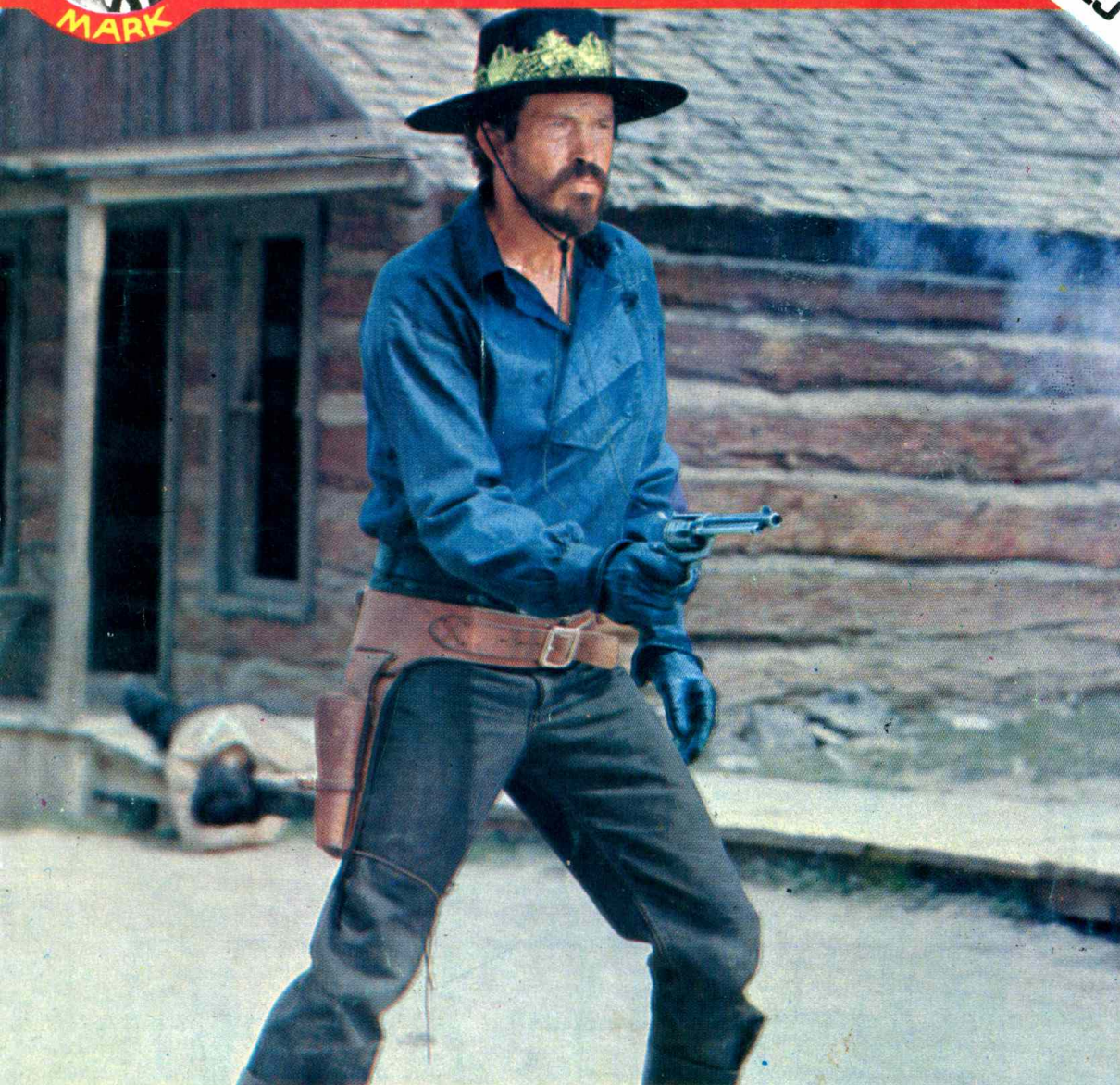

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

UBICA IZ OHAJA

BROJ 82

CENA 2 DIN.

10. septembar 1970.

Godina III

KRVAVI ZLATNICI

Osmi broj nove serije

„VIKEND ROMANA”

uzbudljive

avanture čuvenog
detektiva

LARI KENTA

cena pojedine sveske 2 dinara

PETNAESTI BROJ
STRIPOTEKE „PANORAMA”

PANORAMA

OD 1. AVGUSTA U NOVOJ OPREMI

**UBICA IZ
OHAJA**

Naslov originala:

William Mark

„GARFIELD COUNTRY“

Copyright by Martin Kelter Verlag 1970.

UBICA IZ OHAJA

Džoni Tankred je bio visok, naočit momak odlučna lica, dobrim delom zaklonjenog starim šeširom, prekrivenim krupnim mrljama znoja. Marama mu je bila žuta, košulja isprana, plava, a prsluk i pantalone smeđi. Ni čizme mu nisu baš bile u dobrom stanju. Jedino što je na njemu blistalo bile su mamuze, okovani opasač i drška velikog revolvera nisko na bedrima.

Tankred je došao iz Sinsinatija, iz države Ohafo. Bio je odgajivač konja. Sedam godina radio je na velikom ranču konja na severoistočnoj periferiji Sinsinatija, koji je tada još bio mali grad. Mladi, slavljeni ljubivi Tankred, koji se nije slagao ni sa starim nadzornikom, posebno se okomio na novog.

Prošlo je jedva nedelju dana od kako je na veliki Norvud ranč došao herkulski građen nadzornik Halveson, a već je došlo do užasne tuče između njega i Tankreda. Mladi Tankred je bio odličan bokser, pa

mu je uspeto da snažnog nadzornika baci na zemlju.

Iz ovog okršaja izašao je i sam dobro udešen. Jedno oko mu je bilo zatvoreno, usna otekla, a zub rasklimatan. No, važno je bilo da je Halveson ostao da leži.

Nije ni sačekao šta će gazda na to reći. Nije bilo potrebno. Znao je da je njegovo vreme na ranču isteklo.

Pokupio je novac, koji mu je gazda još dugovao, spakovao svoje stvari i krenuo.

Nije imao konja.

U kasno popodne video ga je Fil Vogham kako stoji na stanici i čeka voz. Sedokosi železničar pozva obućarevog sina, koji je baš tuda protrčao i poslao ga u kuću Tankredovih u ulicu Kover.

Roditelji mladog Tankreda bili su već odavno mrtvi, ali je njegova sestra još uvek živela u porodičnoj kući. Lizi je imala devetnaest godina, četiri manje od brata. Bila je visoka, lepa, tamnokosa devojka. Žur-

no je odvezala kecelju i otrčala na stanicu.

Stigla je zadihana kada se voz već pojavio na vidiku.

— Džoni!

To nije bio poziv nego krik. Zastala je ispred rampe.

Mladić okrete glavu i nesvesno nabra obrve.

— Šta hoćeš?

Lizi mu pride i upita zadihano:

— Ti hoćeš da odeš?

Tankred se zagleda u šine, u pravcu voza koji je nailazio. Devojka ga uhvati za mišicu.

— Džoni — govorila je gotovo preklinjući — reci mi. Znaš dobro da te volim, da imam samo tebe, od kako je tata umro.

S mukom je sprečavala da joj suze ne naviru na oči.

— Ostavi me na miru — brecnuo se mladić.

— Molim te...

— Eno dolazi voz.

— Džoni!

— Šta hoćeš konačno?

— Ostani ovde. Sigurno se nešto dogodilo na ranču. Ne znam šta, ali je Eli Faradej rekao da je tamo došao novi nadzornik koji te ne trpi.

— Ja nisam trpeo njega — proceđi mladić ljutito kroz zube.

— To je u osnovi sasvim svejedno, Džoni. Zbog toga ne treba da odlaziš. Kuda si naumio?

— Na zapad.

— Preklinjem te, ostani ovde. Gospodin Bela je rekao da će te odmah primiti na posao ako budeš hteo da radiš kod njega. I Meri...

— Čuti! — naredio je sestri.

Meri Bela je bila njegova prijateljica. No, divlji neobuzdani momak nije mogao da je podnese.

Lokomotiva se približavala.

— Džoni, molim te, ostani ovde. Pa to je tvoja kuća. Otac je rekao na umoru da pripada tebi. Ako hoćeš, oslobodiću i moju sobu. Mogu da se preselim kod Flitheda. Kod njega, uostalom, i radim.

— Ti si luda — brecnu se mladić. — Budi srećna što imaš svoj krov nad glavom. Iako je to trošna, naherena kuća, tvoja je. Ja ti je poklanjam.

— To ne možeš. Otac je tebi ostavio...

Okrenuo se prema devojci i rekao veoma oštro:

— Odlazi!

U očima mu se video gnev.

Na to mlada devojka otvori levu šaku, koju je do tada držala stisnutu i stavi novac koji je držala bratu u džep.

Posle toga je otrčala sa stanice.

Mladi Tankred nije čak ni pogledao za njom.

Voz se približavao, klopajući i stenjući. Usporavao je i najзад se zaustavio.

Tankred se popeo u pretposlednji vagon, zauzeo mesta na suprotnoj strani od stanične zgrade i kroz prozor posmatrao reku.

Tamo dole je bila obala gde se kao dečak igrao sa Liz. Liz! Ona mu je donela sav svoj ušteđeni novac.

Voz je krenuo.

Mladić ustade i pride prozoru na suprotnoj strani vagona. Stajala je tamo dole i mahala. U očima su joj svetlele suze.

Mladić, međutim, ni ne trepnu. Posmatrao je nekoliko trenutaka a onda se vratio na svoje mesto.

Mladi odgajivač konja Džoni Tankred nikada više nije video svoj zavičaj.

Blo je to dug put od Ohaja, kroz Indijanu i južni Illinois do Misurija.

U Sent Luisu je sišao s voza. Imao je jedan dan odmora do nastavka putovanja.

Sent Luis je bila kapija zlatnog zapada, poslednji grad istoka i prvi — zapada.

Tankred nije ni pomišljao da potraži prenoćište u nekom od mnogobrojnih pansiona. Spavao je u staničnoj čekaonici.

Ovde na zapadu je bilo hladno. Klima je u decembru već bila potpuno zimska.

Mladić iz Ohaja je nepomično sedeo u uglu čekaonice i ispod šešira, navučenog do samih obrva, posmatrao ljude koji su tuda prolazili, razgovarali, kupovali karte.

Sledećeg dana u devet voz je trebalo da nastavi put. U sedam je Tankred napustio čekaonicu i u obližnjoj pekari kupio komad hleba. U jednoj čajdžinici popio je šolju tankog čaja, a onda krenuo prema reci Misisipi.

Uz obalu su bili ukotvljeni veliki brodovi sa točkovima. Posmatrao je zamišljeno reku.

Oko pola devet se vratio na stanicu. Voz se spremao da krene na zapad. Popeo se u vagon sa ostalim putnicima. Nešto pred sam polazak video je kako u čekaonicu ulazi jedan čovek, prilazi vagonima bez žurbe i ulazi baš u onaj u kome je mladić iz Ohaja bio. Smestio se na klupu preko puta njega.

Bio je to čovek pedesetih godina, dobro odeven, sede kose i negovane

brade. Lice mu je bilo prilično izbrazdano borama i crvenkasto. Delovao je znatno stariji nego što jeste a podbuli kapci ga nisu nipošto činili mlađim.

Učinio je dobar utisak na mladića iz Ohaja. Učtivo je klimnuo glavom i uvukao se u ugao do prozora.

Voz je napustio stanicu i kotrljao se preko pokrajine Klanton prema Misuriju.

Tankred je nezainteresovano posmatrao predeo koji je promicao ispred njegovih očiju.

Njegov sused pripali cigaretu.

— Želite li i vi jednu?

Tankred pogleda smeđu tabakeru, a onda odmahnu glavom.

— Hvala, mister, ne pušim.

— Nisam ni ja dugo pušio. Počeo sam tek u ratu, dole kod Marlvila...

Govorio je o ratu. Pričao je dosta zanimljivo i mladić iz Ohaja ga je strpljivo slušao.

Čovek se zvao Džonas Alvernon, bio je učitelj i putovao je u Fort Skot, daleko na zapadu, iza granice države Kanzas. Krenuo je u posetu bratu koji je bio teško bolestan, na umoru.

— Nemam baš mnogo nade da ću ga još zateći živog. Njegova žena me je suviše kasno obavestila...

Govorio je prijatnim, toplim, gotovo očinskim glasom koji je veoma godio usamljenom mladiću.

Oko podne voz je stigao u Blaf-ton. Alvernon je izašao i ubrzo se vratio noseći hleb i sir. U čuturi je imao kafe.

— Hajde, kauboju, podelićemo obed.

Tankred je hteo da odbije, ali je ljubazni čovek insistirao.

— Nemam načina da vam se za ovo odužim — rekao je mladić.

— Nije ni potrebno. Ko ne može da daje, mladi čoveče, neće nikada moći da uzima.

Tankred je prihvatio.

Pala je noć. Kada je svanulo, mesto preko puta bilo je prazno, ali i njegovi džepovi.

Ljubazni učitelj ga je olakšao i negde uz put napustio voz.

Tankred poskoči s mesta i potrča kroz vagon. Pretražio je sve vagone. Bez uspeha. Tobožnji Alvernon je uhvatio maglu.

Gde li je samo izašao?

Između grada Malbertona i ovog mesta koje se zove Kirktaun bilo je sedam stanica. Tankred je zapamtio da je poslednji grad koji je video, pre nego što je utonuo u san bio Malberton. Tada je njegov sused spavao. Sada je mladiću iz Ohaja bilo jasno da se samo pretvarao da spava.

Nemoćan gnev obuzeo je pokradenog mladića.

Nalazio se u krajnje nezavidnom položaju. Bio je udaljen oko četiri stotine milja od kuće i nije više imao u džepu ni prebijenog centa.

Stanicu Asaga Bič je izgleda takođe prespavao.

Prokletstvo, šta sad? Putovao je dalje nego što je trebalo. Nema sumnje!

Ovde na ovoj prometnoj stanici nije smeo da silazi. Morao bi da preda kartu, a ona je važila samo do Asaga Biča.

Razmišljao je grozničavo. Moraće da sačeka neku manju stanicu.

Prokletstvo! Šta ako nema takvih stanica?

Strahovanje mu je bilo opravdano. Manjih stanica više nije bilo.

Sačekao je da padne mrak i sišao na jednoj stanici čije ime nije čak ni pročitao. Šmugnuo je mimo stanične zgrade i zamakao u mračnu ulicu, tako da ga niko nije ni primetio.

Šta sada da počne? Nije imao ni prebijenog centa u džepu, osećao je kako mu creva krče od gladi, a usta peku od žeđi.

Moglo je biti oko devet ili pola deset uveče.

Gde li se uopšte nalazi? Daleko od granice Kanzasa? Najverovatnije, jer do granice Kanzasa treba vozom da se putuje još ceo dan i pola noći. Tako je bar kazao tobožnji učitelj.

Prokletstvo, učitelj, taj lupež!

Sve bi bilo lakše samo da nije osećao tako nesnosnu žeđ. Kao za pakost, nigde da ugleda bunar.

Lutajući tako mračnom ulicom čuo je iz nekog dvorišta dobro poznat zvuk kofe, koja se lancem izvlači iz bunara.

Prišao je kapiji i zastao, dvoumeći se šta da učini. U to je na sredini dvorišta ugledao mladu devojkku kako upravo izvlači kofu iz bunara.

Čekao je nekoliko trenutaka, dok nije otišla do štale, iz koje se čulo rzanje konja, a onda se lagano uputio prema bunaru.

Iznenada se trgao.

Sa verande kuće u dnu dvorišta čulo se opasno zviždanje biča.

— Kid, ako se samo još jednom budeš u ovo doba noći muvao po našem dvorištu smrskaću ti tu usijanu glavu! — zaorio se dubok, gnevnan muški glas. Uzmi se u pamet! Loani je tek petnaest godina! Hoćeš li to najzad shvatiti, bedni suknjaru! Gubi se!

Tankred je već hteo da se okrene i ode, kada začu devojčin glas:

— Oče, to uopšte nije Kid!

Čovek žurno siđe s trema i pođe dvorištem prema bunaru. Zastao je na tri jarde od mladića iz Ohaja.

— Ko ste vi?

— Moje ime je Tankred!

— I šta hoćete? Kako vam je palo na pamet da u ovo doba ulazite u naše dvorište, kod moje ćerke?

Glas mu je zvučao preteći a bič mu se još uvek nalazio u ruci.

Tankred nije nipošto bio plašljiv čovek, ali je sada bio svestan toga da mora što pre ovom gnevnom ocu da da neko objašnjenje i izbegne neprijatan nesporezum. Na svoju nesreću počeo je veoma nespretno.

— Vaša ćerka me ne interesuje, mister, ja...

Bič zazvižda kroz vazduh i spusti se na Tankredov šešir.

Istog trenutka se u mladićevoj ruci stvori kolt.

Čulo se opasno škljocanje otkočenog revolvera.

Čovek koji je hteo po drugi put da zamahne bičem zastade kao ukopan.

— Šta... sada... to znači, lupežu? Šta vam pada na pamet? Pretite mi revolevrom? Vi mora da ste poludeli? To ćete skupo platiti! Ja sam šerif!

Tankred spusti revolver.

— Šerif? I zbog toga odmah udarate koga stignete. Bičem, kao stoku?

— Ko ste vi?

Mladić se trudio da se savlada i ponovi na izgled mirno:

— Ja sam vam već rekao svoje ime, šerife: Tankred.

— Odakle dolazite?

— Iz Ohaja.

— Laž! Ovde nema na daleko i široko nikoga ko je došao čak iz Ohaja. Vi hoćete Loanu! Zapamtite da ću svakom dripcu koji se približi našem dvorištu, razbiti glavu. I devojci i dvorištu se niko ne sme približiti. Je li jasno? To važi za svakog, pa bio on i iz Kanade.

Munjevito je podigao ruku i zamahnuo. Bič se zviždeći sruči na levo rame i mišicu nedužnog mladića.

Tankreda su izdali nervi. Zaleteo se napred, istrkao šerifu bič iz ruke i udario ga svom žestinom. Vratio mu je milo za drago. Opasan kožni remen se sruči na šerifovu glavu, koja nije bila ničim zaštićena. Podivljao mladić je onda povukao bič i počeo drškom da udara šerifa.

Čuvar zakona je uzmicao unazad, teturajući se. Njegova ćerka je u početku stajala ukočena od užasa, a onda je istrčala napolje i odmah podela sobom dvojicu ljudi koje je našla na ulici. S mukom su uspeli da istrgnu Tankredu bič iz ruke.

Nekoliko minuta kasnije mladić iz Ohaja je odveden u zatvor.

Tek sutra dan u podne čuo je korače u hodniku.

Pripadali su snažnom, krupnom čoveku pedesetih godina. Lice mu je bilo izbrazdano modrim prugama. Delovao je zastrašujuće. Na levoj strani grudi nosio je šerifsku zvezdu.

Zastao je pred vratima ćelije u kojoj se nalazio mladić Tankred.

Podbule, zakrvavljene oči su mu sevale.

— To će te odvesti na vešala, skitnice — rekao je gnevno kroz zube.

Džoni Tankred je sedeo zgrčen u najmračnijem uglu ćelije i hvatao kapi vode koje su se slivale niz vla-

žan zid u želji da ugasi žeđ koja ga je očajnički mučila.

Odmah zatim čuli su se laki koraci. Loana!

Bila je veoma mlada, veoma lepa i privlačna, pa se mladić u ćeliji nije mnogo čudio mladićima koji su se prikradali njenom dvorištu.

— Mister!

— Šta hoćete?

— Užasno mi je žao. Otac tako lako za sitnicu plane. On je inače u suštini dobar, ljubazan čovek.

— Iskusio sam na sopstvenoj koži.

— Molim vas oprostite, ja ... — prekinula je i potrčala prema kancelariji iz koje su se sada čuli oštri, teški koraci.

Vrata na hodniku su se otvorila. Onda se koraci nisu više čuli.

Tankred je video devojkicu kako uplašeno gleda.

— Droljo!

— Tata, ja ...

Šerif formalno ulete u hodnik u kome su bile ćelije.

— Dakle, ti si tu! U redu, to sam mogao i da naslutim. Jednog dana će doći neki momak i osvojiti te. I to je ovaj ovde! Taj lupež! Skitnica belosvetska! On te je, dakle, osvojio!

Čuvar zakona priđe i otključa ćeliju.

— Izlazi napolje!

Tankred se i ne pomeri s mesta.

— Izlazi kad ti govorim!

— Zašto?

Mladi odgajivač konja okrete glavu i podozrivo odmeri šerifa.

— Vi ste skitnica, znam to pouzdano, u suprotno me ne bi uverilo ni devet unučadi, ali ništa ne može

da se promeni. Oženićete se Loanom!

Tankred ustade i prсну u smeh.

— Vi mora da ste poludeli, šerife!

— Šta vam pada na pamet? Prvo se prikradate mojoj ćerki, zavodite je, a sada, kada vam je pošlo za rukom da joj zavrtite pamet, hoćete da umaknete?! Ne momče, od toga nema ništa. Sada ...

— Pustite me konačno da vam ispričam! — prekide ga Tankred u pola rečenice. Jedva je uspeo da razjarenom šerifu objasni kako je dospao u njegovo dvorište.

Mlada devojkica razvuče usta.

Ah, ovaj mladi zgodni čovek nije zbog nje došao. Šteta! A baš on joj se neuporedivo više dopao od robustnog Kida i svih ostalih mladića iz grada koji su se vrzmali oko nje.

Čuvar zakona obrisa oznojeno čelo.

— Napolje! — najzad je procedio.

Mladić iz Ohaja je napustio ćeliju, ušao u kancelariju, bez pitanja skinuo sa eksera svoj opasač i pričvrstio ga. U tom trenutku je na peći ugledao lonče s kafom.

Opet nikoga ne pitajući, prineo ga je usnama i na iznenađenje mlade lepotice i nemoćan gnev njenog oca, ispio do poslednje kapi. Pošto je to obavio, napustio je kancelariju bez pozdrava.

Ispred pošte su stajala poštanska kola, u koja su bila upregnuta četiri konja prekrivena debelim slojem prašine.

Iz poštanske zgrade su dopirali glasovi. Neko se prilično žučno prepirao.

— Tako, imaš grčeve u stomaku? Slušaj me, momče, moram te na nešto podsetiti: prošle nedelje te je bolelo grrlo ...

— Ne, gazda, u pitanju je bila glavobolja.

— U redu, meni je to potpuno svejedno. Jedno je bitno: nemoj mi više izlaziti na oči. Neću više da te vidim!

Mlad čovek izađe iz pošte i u sledećem trenutku šmugnu u obližnju krčmu.

Tankred je sačekao još minut-dva, onda je ušao u poštu. Kraj visoke drvene police stajao je stariji čovek i držao pušku u ruci.

Kada je ugledao stranca, nabrao je obrve:

— Da li vas je Serge poslao?

Mladić iz Ohaja nije ni sam znao što ga je nagnalo da tako odgovori. Tek uzvratio je spremno, bez oklevanja:

— Da, mister...

— U redu! To se zove prava sreća. Krećemo odmah.

— Kuda to?

— Kako kuda? U Fort Skot, naravno...

— Aha!

— Penjite se odmah na kola i proverite da li su svi konopci dobro vezani. Proverite arnjeve!

— Ja sam gladan...

Stari podiže pogled.

— Da li je to moguće, čoveče? Kako se vi uopšte zovete? Ja vas kod Serga do sada nisam viđao.

— Tankred, Džoni Tankred.

— U redu. Idite u kuhinju. Ima tamo još kajgane i slanine.

Tankred koji je po drugi put bio zamenjen s nekim drugim mladićem, prođe pored vozača i uđe u kuhinju.

Tu je za stolom sedeo debeljuškasti čovek i upravo završavao doručak. Pojeo je poslednji zalogaj kaj-

gane, koji mu je crnkinja stavila na tanjir.

— Ko ste sad vi? — upitala je.

Tankred bez reči napusti kuhinju.

— Debeljko je pojeo poslednji zalogaj.

— Onda ćete morati tako na put.

Mladić iz Ohaja se resko nasmeja i sede na prag.

— Dva dana nisam ništa stavio u usta.

Vozač nije imao kud.

— Evo čoveče, idite preko kod tetke ona dobro kuva. Ali jao vama ako nestanete zajedno sa novčanicom.

Tankred uze novac savi ga, strpa u džep i napusti poštu.

Restoran tetke Meri nalazio se na suprotnoj strani ulice, koso od pošte. Bila je to trošna drvena zgrada.

Kada je otvorio vrata, zapahnuo ga je snažni miris kuvanog jela. Bio je toliko izgladneo da mu se gotovo zavrtele od mirisa u glavi.

Ušao je u trpezariju i odmah prišao debeljuškastoj ženi, koja je stajala iza šanka.

— Jelenski but — rekao je žustro.

— U redu. Koliko valjušaka, dva ili tri?

— Pet, gospođo, bolje čak, šest ili sedam.

Pola sata kasnije je platio obilan obed i izašao napolje.

Tek na vratima mu je pala na pamet poštanska kočija. Zapravo, video je na suprotnoj strani ulice.

Vozač je već sedeo na boku. Nije čak ni okrenuo pogled prema Tankredu, kada je doviknuo:

— Hoćemo li skoro?

Džoni se kiselo nasmeja i pope se

na sedišta do vozača. Stari podiže uzde i zaprega lagano krenu.

Poštanska kočija je uskoro napuстила grad i kotrljala se u pravcu zapada.

Predeo je bio brdovit. Nalazio se uz samu granicu između dveju država.

Pošto je proteklo više od pola sata, vozač izvuče iz džepa lulu, napuni je užasnom krdžom i počeo da odbija guste crne dimove preko ramena.

— Ovde još mogu da pripalim ovu lulu mira — rekao je ne vadeći lulu iz usta.

Tankred nije pitao zašto je mogao još ovde da puši, a ne na nekom drugom delu puta.

Tri sata kasnije kola su počela brže da odmiču napred, jer je teren postepeno prelazio u ravnicu.

Sve vreme nisu progovorili ni reč.

Tek kada su se na vidiku, kraj puta počele da pojavljuju grupe žbunja, lice starog vozača počelo je da biva sve namrštenije. Iznenada je dokopao uzde i počeo da viče iz sveg glasa:

— Hijo... hohoooo!

Četiri ridana su počela da vuku kao pomamna putem koji je bio sa obe strane gusto zarastao žbunjem.

— Hej! Šta to bi? — upita Tankred starog vozača. — Zašto se sada najednom tako žurimo?

Stari, međutim, nije ništa odgovorio. Samo je još žešće gonio konje.

Poštanska kočija je krckala, škripala, gotovo ječala. Pretila je opasnost da će se svakog trenutka raspasti.

— Hej, vozaču, ako ste vi iznenađeni postali siti života, pustite mene da siđem!

Stari Džems Havelok međutim nije obraćao pažnju na primedbe svog saputnika. Lice mu je bilo ukočeno, a pogled usredsređen samo na put ispred sebe. Vikao je bez prestanka: „Hijooo hooo!” bodreći konje.

Neočekivano, na drum su iskočila dva maskirana čoveka sa uperenim revolverima.

Kao da je baš to očekivao, vozač se munjevito baci na dno kola pored sedišta.

Tankred mu istrže uzde iz ruku, privhati ih levicom, dok je desnom rukom izvukao kolt iz opasača i odmah počeo da puca.

Jedan od napadača bio je odmah pogođen i pao u prašinu. Drugi je kao besan pucao na mladića iz Ohaja, ali nije uspeo da ga pogodi.

U tom trenutku nešto mora da se dogodilo sa uzdama. Negde kao da su se prekinule.

Ridanima se uopšte više nije mogao vladati. Oslobođene stege, i preplašene pucnjevima, životinje su divlje grabile napred tako da su dva čoveka na kolima bila u velikoj opasnosti. Ne samo oni, nego i stara poštanska kočija.

Džoni Tankred tutnu u ruke smrtno bleđom vozaču uzde. Havelok je još uvek čučao na dnu kola.

I poslednja kap krvi nestala je s vozačevog lica kada je video šta njegov saputnik radi. Očiju razrogačenih od užasa posmatrao je Tankreda kako se propinje, baca na konja koji je bio prvi u paru do kočije, zatim se samoubilačkim skokom baca na sledećeg konja. Nije mu bio na leđima nego visio sa strane. Vozač se još nije pribrao od ove vratolomije, a Tankred je već dokopao uzde prvog konja.

Za sve vreme meci su zviždali iznad mladićeve glave. Uprkos svemu, uspeo je da veže prekinuti deo konopca. U međuvremenu su već odmakli od mesta napada nekih pedesetak jardi.

Tek tada se stari uspravio i počeo grohotom da se smeje:

— Prokletstvo, momče, pa ti si munja! No, ne smemo se prerano radovati. Nismo još uspeli. To su razbojnici koji na granici vrebaju nedeljama i neće nas tako lako pustiti da umaknemo!

— A tako, zbog toga je, znači, onaj momak, koji je trebalo očigledno da bude oružani pratilac, imao grčeve u stomaku?

— Izgleda, momče! Nego iza onog kamena napred kao da se neko prikrilo!

Tankred se veštim skokom vrati na mesto uz starog vozača. U okretu je skočio sa konjskih leđa.

U to su stigli do kamena, iza koga je navodno neko bio pritajen. Istog trenutka ponovo se oglasiše pucnji. Stari se odmah saže u zaklon.

Mladić iz Ohaja okrenuo se unazad, pogledao šćućurenog vozača i upitao:

— Ko je zapravo taj Serge?

Stari ponovo razrogači oči.

— Šta to govoriš, momče?

Gotovo da je zaboravio opasnost. Pridigao se iza zaklona i ponovio:

— Šta reče? Zar tebe nije poslao Serge?

— Ne. Dolazim pravo iz zatvora.

— Šta?

— U zaklon, stari!

U tom času je iza jednog kamena iskočio na put čovek s puškom u ruci. Odmah je pucao. Starog Ha-

veloka kao da je neka nevidljiva ruka snažno odgurnula unazad. Pao je ničice na dno kola.

Tankred to još nije primetio. Uperio je revolver u napadača i dva puta povukao obarač.

Razbojnik sa sačmaricom se zanesse unazad i ostade da leži pored kamena.

Tankred ga je pogodio, jer je strpljivo i hladno čekao pogodan trenutak da nanišani. Tek pošto je onesposobio napadača, okrenuo se unazad.

— Hej!

Stari je ležao bleđ kao samrtnik.

— Vozi samo dalje — jeknuo je. Iz usne mu se niz bradu slivao tanak mlaz krvi. — Dalje, momče! Treba da povedeš kočiju!

Džoni se saže.

— Čekajte, staviću vam savijeni pokrivač ispod glave.

— Ne puštaj uzde, dečko. Moraš da provedeš kočiju! Zlato... zlato... zlato je u sanducima... ispod nogu... Znali su... psi...

Ponovo je zazviždao metak i skinuo Tankredu šešir s glave.

Havelok poslednjim naporom uhvati mladića za mišicu.

— Evo, momče, drži, papire...

Vozač je izvukao nešto iz svog džepa i tutnuo Tankredu u ruku. Ovaj i ne gledajući strpa u svoj džep.

Trenutak kasnije je i Tankred bio pogođen. Naglo je trgao glavu pa je svom žestinom udario o naslon sedišta i izgubio svest.

Razbojnici to, međutim, nisu primetili. Riđani su nastavili da grabe napred.

Kada je mladić iz Ohaja došao svesti, nešto mu se iznad lica vrtelo škripeći i cvileći.

Točak poštanske kočije. Oblak prašine se uskovitlao, a u daljini se čuo topot konjskih kopita.

Mladić se s mukom uspravi, opipa se po telu da utvrdi da li mu je nešto slomljeno.

Poštanska kočija je ležala prevrnutu, a četiri riđana su se jedva videla u daljini. Grabila su prema zapadu vukući uzde sa potegom po prašini.

Od starog Haveloka ni traga.

Tankred se vrati deo puta natrag. Bila je to jedna oštra krivina u kojoj se kočija najverovatnije i prevrнула. Popeo se na uzvišicu i posmatrao prema istoku. No, osim kamenja nije ništa video.

Zar su toliko odmakli dok je bio u nesvestici?

Uhvatio se za glavu. Tek tada je primetio da mu desna slepoočnica krvari. Metak ga je okrznuo i onesvestio. Srećom, rana nije bila naročito opasna.

Stajao je nekoliko trenutka neodlučan šta da čini, a onda se na još nesigurnim nogama vratio do prevrnutе kočije.

Sanduci ispod nogu!

Bili su otvoreni i — prazni!

Prokletstvo, razbojnici su ipak uspeli da se dočepaju plena.

Konačno, šta ga se je to sve ticalo? Upao je u sve ovo zbog toga što je bio gladan i nije znao šta da počne u trenutku kada su u gradu tražili budalu koja hoće da bude oružani pratilac kočije u ovom opasnom graničnom predelu.

Već je hteo da se okrene i pođe,

kada je u šipragu kraj puta ugledao čošak nekog sandučića okovanog gvoždem.

Nekoliko trenutaka je piljio u predmet, a onda potrčao.

Bio je to veoma težak sanduk.

Zlato! Dobovalo mu je u glavi. Znači, kada su se kola prevrнула kovčeg je svojom težinom odvio poklopac sanduka u kome se nalazio i odleteo u žbun.

Razmišljao je grozničavo. Onda je uvukao sanduk još dublje u šiprag i uklonio tragove.

Krenuo je putem nasumce. Sam đavo zna na kom mestu je stari Havelok pao s kola.

Išao je dalje. Rana na slepoočnici ga je užasno pekla.

Nigde na vidiku nije mogao da primeti krov, stub dima, ništa.

Da li je to već granica Kanzasa?

Nastavio je da ide u pravcu zapada. Naporan put za jahača u čizma, koji ide pešice!

Konačno, kada je mrak već počeo da se spušta, ugledao je u daljini obrise malih kuća.

Pred njim se nalazio grad!

Od prvih zgrada ga je delilo oko pola milje. Tri jahača, dolazila su iz grada. Kada su stigli do njega, video je da sva trojica nose na grudima metalne zvezde.

Posmatrali su ga ispitivački. Onaj u sredini je izgleda bio šerif.

— Odakle dolazite — upitao je mladića iz Ohaja.

— Sa istoka, to se lako može zaključiti.

— Aha. Jeste li videli poštansku kočiju?

— Da li sam je video? Da, prvo odozgo a onda odozdo.

— Sta to treba da znači?

— Pa to da sam prvo sedeo gore, a onda ležao dole.

— Možda biste bili tako ljubazni da mi to malo bolje objasnite.

Onda je Džoni Tankred ispričao sve šta se odigralo.

Obavestio je trojicu čuvara zakona o svemu, samo ne o tome da je našao sanduk sa zaltom i da ga je sakrio.

To da su mu se dokumenti nalazili u džepu, sasvim je zaboravio.

Tri jahača siđoše kao po komandi s konja.

Šerif Hokins je dao dvojici svojih pratilaca znak. Na to se baciše na mladića u nameri da ga povuku na zemlju.

Međutim, to ni iz daleka nije bilo tako jednostavno, iako je Tankred bio ranjen i još uvek ošamućen. Već u prvom naletu, jedan od pomoćnika šerifa iz Fort Skota se našao u prašini, a drugog je delilo samo dve sekunde od udarca pesnicom u vrh brade.

Tada je šerif izvukao revolver.

Tankredov kolt je ležao verovatno daleko na istoku. Odleteo je negde, kao i nesrećni Havelok.

Čuvar zakona promrsi:

— Vi ste mi ispričali divnu priču, mister. No, to ne pali. Evo iz vašeg džepa viri nešto što vas je odalo. Vi ste napali starog Džemsa Haveloka!

Mladić je hteo da se maši za džep, ali ga trže škljocanje. Šerif je otkočio svoj revolver.

— Ruke u vis!

Nije imao kud. Lagano je podigao ruke.

Šerif mu izvadi papire iz džepa.

— To su dokumenti o preuzeću. I nalog za vaše hapšenje u isto vreme.

— Ne shvatam. Hej, mislim da mi je to stari tutnuo u džep kada su nas napali i kada...

— Dosta priče. Polazite!

Odveli su ga u grad. Ponovo se našao u zatvoru. Čelija, u kojoj se sada nalazio, ličila je na onu u kojoj je proveo prethodnu noć kao jaje jajetu.

Zaključavajući čeliju, šerif promrsi:

— Ako imate mozga bar koliko kokoška, prekratite stvar i smanjite nevolje.

Tankred je ćutke gledao u pod isprede sebe. Njegov put na zapad bio je doista prekriven oštrim kamenjem.

— Gde su ostali? — pitao je šerif.

— Ko?

— Vaši pajtaši, čoveče. Nemojte se praviti glupljim nego što ste.

— Nemam ja nikakve pajtaše.

Pri tome je i ostalo.

Čuvar zakona je mislio da je on jedan od članova bande, koja operiše na drumu u graničnom predelu. Ta banda je već pune dve nedelje napadala sve poštanske kočije koje su tuda prolazile.

Baš danas, kada je prevoženo zlato, razbojnicima je uspelo da je zaustave i opljačkaju. Sve prethodne su prošle uz malo puškaranje i bez žrtava.

Šta je ovog čoveka podstaklo da sam pešice krene u Fort Skot to šerif nije umeo da objasni, niti je pak time mnogo morio mozak.

Bio je uveren da će od zatvorenika uspeti sve da izvuče.

Prevario se u računu.

Sledećeg prepodneva našli su prevrnutu kočiju. Samo pola sata kasnije uspeali su da nađu i mrtvog vozača.

Jedino nisu našli zlato.

Kada su se vratili, stali su pred ćeliju. Sva trojica čuvara zakona.

Hokins steže čvrsto rešetke.

— Gde je zlato?

Mladić iz Ohaja ga je iznenađeno pogledao. Tek tada mu je sinula da zlato nisu našli.

Zlato!

Prsnuo je u grohotan smeh. Šerifa je to još više razestilo:

— Vi ćete biti obešeni, Tankred. Vi ste ubili vozača!

Mladić priđe rešetkama.

— Otvorite vrata kako bi vam mogao da sateram zube u grlo, šerife!

— Vi ste ga ubili!

— To tek treba da dokažete!

Hokins reče samouvereno:

— I dokazaću, ne brinite!

Nije mogao da dokaže. No sumnja je bila dovoljna sudiji da tri dana kasnije obavi svoj deo posla — osudi mladića iz Ohaja na doživotnu robiju.

Tankred je stajao mirno i ćutke posmatrao starog sudiju. Suđenje je održano u većnici Fort Skot jednog decembarskog prepodneva 1883. Velika sala bila je ispunjena do poslednjeg mesta.

Desno od sudije stajao je šerif. Nije ni za trenutak ispuštao Tankreda iz vida.

Pošto je presuda bila izrečena, prišao je mladiću i uhvatio ga za rever.

— Jeste li čuli, čoveče? Sudija vas je osudio na doživotnu robiju. Sada je sve gotovo, propalo. Kakvog još smisla ima da ćutite? Gde su ostali?

Džef Kandelar i Bili Marven?

— Ne poznajem ih.

— Osvestite se! Ćutanje vam ništa ne pomaže. Naprotiv.

Tankred je mislio na gvoždem okovani sanduk sakriven u šipragu na drumu između Fort Skota i granice Misurija.

On, u stvari, nije imao nameru da prisvoji to zlato. Međutim, način na koji su sa njim postupali, kako su ga napali, tako ga je ogorčio da ni reč nije hteo da kaže o sanduku.

I sada, kada ga je ovaj sedokosi kratkovidni čovek osudio na doživotnu robiju, nije hteo da izusti ni slova.

— Kaznu će izdržavati u kampu dva u Seskatevi — čuo je kao iz velike daljine sudijin starački glas.

Seskateva! Svi su govorili da je to pakao na zemlji. No ogorčeni mladić iz Ohaja je i dalje ćutao.

Hokins i njegova dva pomoćnika vratila su ga u ćeliju.

— Prekosutra ćete biti transportovani — rekao je pomoćnik s ravnoдушnim izrazom na licu. Pošto je šerif otišao, pomoćnik je nešto petljao oko brave. — Nije ni to najgora stvar u životu, momče. Bar si zbri-
nut. Ja, na primer, uvek strepim od metka, a i od toga da ne izgubim posao. Kod nas dosta ljudi nema posla.

Još neko vreme se muvao oko ćelije. Nastavio je da govori.

— Znaš, za nekoliko grumenčića zlata zaboravi se i otac i majka. Ovo je paklena zemlja, ovaj zapad. Samo onaj ko ima jake laktove i malo savesti može nešto da stekne. Svakako, neko se nađe i iza katanca. Tako je to u životu. No, i čista savest ne donosi ništa. Eto, moj sused, na primer. Znao je gde se nalazi zlatna žila, ali nikom nije hteo da kaže. Tako je i umro. Siromašan kao miš. Neki dopuštaju da ih odvuku u Seskatevu...

Tek tada je čovek iz Ohaja shvatio odakle vetar duva.

— Nemoj se truditi pomoćniče. Nemoj da sramotiš tu zvezdu. Od mene nećeš ništa izvući.

Pomoćnik ga besno odmeri.

— Onda grizi i tucaj kamen, budalo!

Rekavši to, izašao je iz zatvora. Tankred je gledao za njim.

Zašto nije pokušao da se spase pomoću sanduka? Sasvim jednostavno, nije bio siguran da će na taj način moći da se spase.

Možda bi to onda tek bio dokaz njegove krivice. Zbog toga je ćutao a i zato što je bio ogorčen.

Ono što je doživeo na svom putu na zapad još više je ogrubelo njegovu inče tešku prirodu.

—o—

Sledećeg jutra oko pet ponovo je došao isti pomoćnik. Nije imao svetiljku u ruci, pa se pipajući približavao Tankredovoj ćeliji.

— Hej, to sam ja.

— Pretpostavljam sam.

— Došao sam još jednom da ti pružim poslednju šansu.

Ovog puta je pomoćnik šerifa jasno izneo svoju ponudu, bez ikakvog okolišanja.

— Reci mi gde ste ti i tvoji kompanjoni sakrili zlato i ja ću te pustiti na slobodu.

— Naravno — reče Tankred. — Pustićeš me na slobodu. Kada budem odmakao tri koraka, sasučеш mi upravo toliko metaka u leđa tvrdeći da si me uhvatio u bekstvu.

Divno zamišljeno. Posle toga ćeš ti mirno odjahati do naše pećine.

Pomoćnik šerifa grčevito steže šipke. Čulo se škripanje.

— U vašu pećinu! Dakle, vi imate svoju pećinu? Znaš li da si sada prvi put priznao da si opljačkao kočiju, Tankred? Odao si se!

— Gubi se odavde, lupežu!

— Ja lupež? Kukavni razbojniče! Ako samo budem hteo, visićeš!

Tankred prsnu u smeh i spusti se na postelju bez pokrivača.

Pomoćnik šerifa Džozef Engelen je bio van sebe od besa.

— Ubiću te, pseto! Ti, dakle, imaš pećinu? Slutio sam. Pećinu! Reci mi gde se nalazi?

— Daj mi revolver, dečko, pa ćemo govoriti dalje.

— Gde je pećina?

— Potreban mi je revolver.

— A ja hoću da znam gde je pećina! Zlato! Zlato!

Tankred ustade iz postelje.

— Prestani već jednom! Umukni, Džime!

— Ja se zovem Džozef!

— U redu, Džozef, meni je potreban kolt. To bi bio prvi deo naše trgovine.

Pomoćnik je grozničavo razmišljao.

— Hoćeš, znači, da trguješ sa mnom. Da praviš posao?

— Možda. Meni je pre svega potreban kolt.

— Od toga nema ništa.

— Onda se gubi. Tankred ponovo leže i reče tobož sebi u bradu. — Naći ću ja drugog pomoćnika. Pola tuceta, ako mi treba. Ljude, kojima će biti drago da mogu za nekoliko zlatnika da prodaju bedni kolt.

Krupne graške znoja orosile su čelo Džozefa Engeleni.

— Šta podrazumevaš pod tim nekoliko zlatnika?

— Suviše pitaš. Nisi pomoćnik kakav je meni potreban. Ostavi me na miru.

— Putuj u pakao!

Izvukao je revolver i proturio između rešetaka.

Mladić iz Ohaja se samo nasmejavao.

— Pravi si idiot! Gubi se oдавде!

Nekoliko trenutaka kasnije čuo se tup udarac i kotrljanje. Uz sam zatvorenikov ležaj nalazio se neki predmet.

Tankred je počeo da pipa. Bio je to revolver.

Podigao ga je i odmah proverio magacin. Svih šest metaka je bilo unutra. Zatim je opipao cev i obarač. Stari „parker” revolver. Kingsfild, jedan od kaubojna na ranču na kome je radio imao je isti takav revolver. Iz njega su često pucali u prazne flaše viskija i odlično pogadali.

U hodniku između ćelija vladala je grobna tišina.

Džozef Engelen, podmitljivi čuvar zakona, piljio je u mrak, napregnuo očekujući zatvorenikovu reakciju.

— Hej? — procedio je konačno. — Šta sad?

— Sačekaj, Džozf. Dobar partner čutke čeka rasplet.

Pomoćnik je uzmicao:

— Ja te zapravo nisam pustio. To jest, ne bih te pustio da...

— Znači li to da bi me, kao što sam i rekao, ustrelio kada se nađem napolju?

— Ne bih imao drugog izbora.

— Posle toga bi se vinuo u sedlo i odjahao do pećine.

— Možda!

— Tako je. No, sada se nećeš viniti u sedlo i odjahati u pećinu.

— Treba li to da znači... — mucao je Džozef.

— Da, baš to znači. Izaći ćeš iz igre praznih džepova.

— U redu, onda ja idem šerifu da mu kažem da imaš revolver.

— Samo mu reci slobodno. Sledeću stvar, koju će on saznati, biće način na koji sam došao do revolvera.

— Čoveče, ja ću te ustreliti.

Engelen je izvukao drugi revolver iz opasača.

— Nemoj se truditi, Džozef. Nikada se ti ne bi to usudio. Stigao bi ne u Seskatevu, nego na vešala.

Nemajući kud, pomoćnik šerifa izađe iz hodnika. Dozvolio je da ga zatvorenik prevari. Sada je sedeo u kancelariji, ukočen od straha.

Šta li će učiniti s revolverom taj prokleti momak iz Ohaja?

Ako bude ustrelio šerifa, a posle toga ga savladaju i nađu revolver, možda će se dosetiti da ga je jedino mogao dobiti od njega — Engeleni. Šta da učini?

Pomoćnik šerifa je razmišljao, ali nije nalazio nikakvo spasonosno rešenje. Odlučio da sačeka.

Zatvorenik je još istog popodneva izveden iz ćelije.

Šerif i dvojica njegovih pomoćnika stajali su sa uperenim revolverima, dok je izlazio.

— Gotovo je razbojniče — rekao je šerif grubo.

Tankred mirno prođe pored njega i izađe na ulicu. Šerif je doviknuo:

— Ja ću te odvesti tamo. Ja lično. Engeleni, vi ćete poći sa mnom.

— Zar ja? — promućao je Džozef uplašeno.

— Da, vi!

— Ali to je prilično dalek put, šerife!

— Pa šta? Putovaćemo preko Kanzasa u Kalorado.

Voz je već bio u stanici. Džon Tankred ugleda na peronu mladu devojkicu od devetnaest godina. Trgao se kao gromom ošinut.

Zar to nije Liz?

Ne, nije bila njegova sestra, nego neka nepoznata devojkica, odevena veoma luksuzno.

— Napred! — gotovo zareža Hokins.

Gurao je zatvorenika prema poslednjem vagonu.

Mlada devojkica je sve to posmatrala.

— Šta je to bilo, mama?

— Ne znam, dete.

— Šta je taj čovek učinio?

— Nemam pojma.

— To je možda onaj Tankred, ili već kako se zove, razbojnik sa granice koga su uspeli da uhvate.

— Ne znam, Ameli — rekla je starija žena nešćljivo.

— Da, to mora da je on. Danas je pisalo u novinama. Šerif ga vodi u Seskatevu. Zar to nije užasno? Tako mlad čovek. Sigurno ima majku.

— Prestani već jednom, Ameli!

— Hajdemo majko i mi u poslednji vagon.

— Jesi li poludela?

Mlada devojkica nije obraćala pažnju na primedbu majke. Hitala je prema poslednjem vagonu. Odmah se popela u njega i pogledala ko je sve od putnika tu. Učinila je to u deliću trenutka, neprimetno, a onda

sela tačno preko puta Džonija Tankreda. Posmatrala ga je sa čudnom mešavinom straha, radoznalosti, gađenja i jeze.

— To je taj ubica, zar ne, šerife?

— Da, gospodice Henderson — promrsi Hokins mrzovoljno.

— Vi ga vodite u Seskatevu?

— Da.

Čitali su neko vreme, a onda se devojkica obratila neposredno mladiću iz Ohaja:

— Zašto ste to učinili?

— Gospodice Henderson, znate da je zabranjeno razgovarati sa zatvorenicima — rekao je šerif žustro.

— Vama je možda zabranjeno. Meni nije.

Rekla je to veoma grubo, tako da je zatvorenik zainteresovano podigao pogled.

— O, on još može da pokreće glavu — primetila je. — U kamenolomu će stvari teći drugačije. Tamo se dobijaju udarci bičem ako se ne sluša. Nešto sam vas pitala, Tankred!

Mladić je imao oštre sive oči, čiji pogled kao da je sekao mladu devojkicu.

Izneniada je skočila sa sedišta.

— Šerife! Vi ste videli kako me je pogledao! On bi me ubio da može!

— Ne baš po svaku cenu, gospodice — najzad se oglasi zatvorenik.

Devojkica se trže.

Kakav glas! Grub, hladan i nemilosrdan. Da, to je sasvim sigurno bio glas ubice.

— Ona je guvernerova ćerka — rekao je šerif. Nije baš bilo jasno kome to objašnjava.

Voz je grabio prema zapadu. Mrak je počeo da se spušta. Ubrzo je pala noć.

Uplašena, poluonesvešćena od straha, žena guvernera je sedela u svom uglu i napregnuto osluškivala disanje putnika na klupi preko puta.

Tankred je sedeo uspravljen između dvojice čuvara zakona i posmatrao devojkju.

Ameli Henderson upita iznebuha:

— Kažite mi, molim vas, zbog čega ste to učinili?

— Nisam uopšte to učinio — uzvratilo je osuđenik. Nije izgovorio glasno, tako da su se reči jedva razumele od škripe i kloparanja.

— Zašto lažete?

— Ne lažem.

Ponovo je zavládala tišina.

Tako je trajalo satima. Častoljubiva Ameli Henderson nije smela da sklopi oka. Putovanje je za nju bilo suviše uzbudljivo. Napred, u prvom vagonu, rezervisani deo sa zastorima i tapaciranim sedištima bio je prazan.

Gospođa Henderson je sve vreme mislila na taj prijatni deo vagona, ali se nije usudila da to pominje ćerki. Devojka je bila suviše svojeglava i uporna.

U praskozorje je devojka rekla:

— Mogli biste da pišete molbu za pomilovanje.

Tankred odmahnu glavom.

— Zašto onda tvrdite da ste nedužni?

— Ja i jesam nedužan!

Protrljala je umorne oči i uzela maramicu iz putne torbe. Pritisla je maramicu na nos.

— Ovde užasno smrdi, mister Hopkins. To je od vaše lule, koju ste celog dana ovde pušili.

Šerif procedi kroz zube:

— Zao mi je, gospođice Henderson, ali ne mogu da izlazim kada

pušim. Zatvorenika ne smem ni za trenutak da ispustim iz vida. Ako na nekoj stanici hoću da izađem, mora i on da pođe sa mnom, kako bi mister Engelen mogao da motri na njega sa uperenim revolverom. Ni trenutka ne smemo da skidamo pogled s njega.

— To ste već pet puta rekli, šerife — prekide ga devojka nestrpljivo. Ponovo se obratila zatvoreniku: — Vi ste, dakle, krivi?

— Nisam. To što me sudija u Fort Skotu osudio, nipošto ne mora da znači da sam kriv.

— Trebalo je onda da podnesete molbu za pomilovanje.

Mladić iz Ohaja se resko nasmeja.

— Ćutite, gospođice. Vaš otac bi vam na tome bio veoma zahvalan. Radoznale ćerke nisu za guvernera!

Na to ga devojka udari suncobra-
nom po nozi.

— Vi ste ubica i do kraja života ćete dirindžiti u kamenolomu. To je uostalom i dobro. Ako smatrate da se molbi za pomilovanje treba smejati, onda pomozite samom sebi ako možete.

— Kako god vi smatrate! — uzvratilo je Tankred i zavukao ruku u desni džep. Munjevito je podigao ruku, a onda je svom žestinom spustio na šerifovu glavu. Sledeći udarac pogodio je pomoćnika.

Dva čuvara zakona se sručiše na sedište kao džakovi napunjeni brašnom. Bili su onesvešćeni.

Amelijina majka se trгла iz dremeža i krikнула.

Gotovo paralisana od straha devojka je sedela na svom sedištu, nesposobna da izusti ma šta. Piljila je ukočeno u zatvorenika.

— Imate li još kakvu želju, gospođice Henderson? — upitao je mladić strogo, dok je šerifu i njegovom pomoćniku izvlačio oružje iz opasača i bacao ga kroz prozor. Bilo je ukupno tri revolvera i dva noža.

Ameli se najzad malo pribrala.

— Šta smerate?

— Konačno bi trebalo da vas kaznim za vašu neprijatnu priču, gospođice. No, suviše mi izgledate glupi da bih vas uzimao ozbiljno.

Prišao je prozoru i pogledao napolje.

— Samo iskočite iz voza. Nećete ipak daleko stići. Zna li vi gde smo mi uopšte? Nešto malo ispred Dodž Sitijs! Tu je Vajat Erp maršal! Njemu nećete umaći!

— Velika vam hvala na upozorenju, gospođice.

Napustio je kupe, otvorio jedna vrata i visio nekoliko trenutaka, držeći se za šipku.

Voz je išao prilično brzo. Mladić iz Ohaja se predomisli i vrati u voz. Zašto je sada bio najednom tako nesiguran?

Ime Vajata Erpa koje je čuo od guvernerove ćerke?

Da, to je bilo po sredi. Vajat Erp! On je bio doista ovde, u Dodž Sitijsu, maršal. Ne вреди mu da ovde iskače ispred grada. To bi bila ludost. Ako bi tako postupio, ova lukasta devojkica, željna senzacija, bi odmah po izlasku u Dodž nadala dreku i upozorila maršala Erpa.

To je bilo baš ono što je hteo da izbegne.

Kada prođu opasnu stanicu lako može da iskoči iz voza bez veće opasnosti da će navući sebi na trag

najopasnijeg od svih čuvara zakona.

Zbog toga je odlučio da se vrati u kupe.

Ameli, koja je upravo pokušavala da osvesti pomoćnika šerifa, trgla se uplašeno.

Njena majka je prodorno vrisnula.

— Šerife! — vikala je sada i Ameli. — Mister Hokins, dođite najzad k sebi!

Šerif doista počeo da dolazi svesti. No mladić iz Ohaja nije gubio vreme. Novim udarcem ga je ponovo poslao u carstvo snova. To isto morao je da učini i sa pomoćnikom, jer je i ovaj brzo počeo da se meškolji.

— To je vaša smrtna presuda, Tankred! — rekla je devojkica. — Sada stižemo u Dodž. Tamo ću ja...

— Ništa vi nećete — brecnu se na nju mladić strogo.

Držao je revolver u ruci i otkočio ga bučno.

— Kada budemo ušli u stanicu sedaćete mirno pored vaše majke i nećete ni pisnuti.

— To nipošto neću!

— Onda ćete umreti! — rekao je oštro i odlučno. — Ne uobražavate valjda, da ću dozvoliti da me jedna neodrasla guska uvuče u klopku. Gledajte svoja posla i ne mičite se. Ni glasa. Samo jedan pokret i povući ću obarač.

Voz je ušao u glavnu ulicu Dodž Sitijsa. Kao što je poznato, stanica se nalazila u samom centru grada.

Dakelo, na horizontu, nazirala se jedva vidljiva srebrnasta pruga. Bila je to svetlost nastupajućeg dana.

Voz se zaustavi uz zaglušujuću škripu kočnica. Odjeknuo je zvižduk lokomotive.

Usnuli grad se nipošto nije probudio od ove buke. Već godinama su stanovnici navikli na ovu galamu. Bivalo je i gore, kada je transportovana stoka. Onda se uz škripu i zvižduk još orila i rika goveda.

Niko nije prilazio vagonu. Nisu se čuli ničiji koraci na peronu.

Dve žene su sedele kao prikovane za svoja sedišta.

Iznenada se šerif osvestio.

Tankred mu priskoči i stavi šaku na usta. Pritom mu je cev revolvera pritisnuo na leđa.

— Ni glasa, mistere! To bi vam bio poslednji ...

Ameli skupi hrabrost i prošapta:

— Šerife, on vas je napao. Mi smo u Dodž Si ...

— Umuknite! Zašto dovodite šerifov život u opasnost?

Devojka proguta pljuvačku i ućura.

Ponovo se razlegao zvižduk lokomotive. Voz je krenuo. Osetio se nagli trzaj, a onda su se točkovi sve ravnomernije kotrljali.

Tankred je čekao samo nekoliko minuta. Onda je odgurnuo šerifa u stranu i istrčao iz kupea.

Hokins je odmah pošao za njim.

— Oprezno! — upozorila ga je guvernerova žena. — On je spreman na sve.

Kada se šerif pojavio na otvorenim vratima vagona, zatvorenik je već bio iskočio i iščezao u gustom šipragu kraj obale Arkanzasa.

Stari šerif nije imao hrabrosti da skače za njim. U to se uz Hokinsa stvorio Engelen. Gurnuo ga je i iskočio.

Šerif je čuo krik. Njegov pomoćnik se nespretno dočekao na tle i slomio cevanicu ....

Tankred je uspeo da umakne.

Udaljavao se od šina prvo pogrbljen, a zatim se smelo uspravio. Ubrzo je napustio okolinu reke.

Kada se šerif, Hokins najzad dosetio da povuče kočnicu u kupeu voz je već prevaleo više od pola milje.

—o—

Nepun sat kasnije se begunac našao nedaleko od male farme, koja se nalazila u neposrednoj okolini Dodž Sitija.

Bio mu je potreban konj. To mu je bilo preče od svega. Na farmi je sigurno bilo konja. Primetio je koRAL još iz daleka. Konji su se sigurno nalazili ispod nastrešnice. Bilo je prilično hladno. U to doba godine konji su se obično tiskali pod krovove.

KoRAL je bio prazan.

Tankred gnevno zaškruta zubima.

Lica vlažnog od znoja čučao je kraj ograde i osmatrao dvorište.

Tamo preko mora da se nalazi štala!

Šunjao se kao pacov preko dvorišta. Približavajući se mestu za koje je smatrao da je štala, do nosa mu je dopro oštar miris konja. Nije se mogao prevariti. Konačno, u tom pogledu je bio veoma iskusan. Gotovo je viknuo od radosti.

Na istoku je već rudela zora. Bivalo je sve svetlije. Ljudi na rančevima i farmama ustaju uvek veoma rano. Sigurno je i ovde na zapadu isto kao na istoku.

Približavao se drvenoj šupi na vrhovima prstiju. Od užasnog dela, koje uopšte nije nameravao da poćini, delilo ga je još samo pola minuta...

—o—

Mali Hari je bio samo običan crnački deran.

Samo! To govori već dovoljno samo za sebe. Čak i suviše!

Od kako mu je otac poginuo od metka jednog razbojnika u glavnoj ulici Dodž Sitija, mališan i njegova bolesna majka su se potucali. Neko vreme je radio svuda gde bi našao neki posao. Poslednjih godinu dana, međutim, ostao je da radi na Džastinovoj farmi. Pošto je bio vešt s konjima, timario ih, hranio, zatim čistio uredno štalu i brinuo se da i dvorište bude uvek u redu, Džastin ga je trpeo na svom imanju. Inače, bio je poznat kao čovek koji baš ne mari obojene. No, ni prema njemu baš nije bio mnogo darežljiv. Za malog crnca se nije našlo na celom ranču neko mesto gde bi mogao da spava. Zapravo morao je da se zadovolji štalom. Ležao je pozadi, gde se nalazila ostava za hranu.

Leti je još bilo podnošljivo, ali po ovako hladnom vremenu nije bilo prijatno.

Hari se zatrpavao preko noći slamom, koju je ujutru opet uredno sakupljao, kako ne bi oštetiо gazdu, poznatog još po škrtosti.

Dečak je sve strpljivo podnosio, pa i hladnoću koja je vladala ovde u dnu štale. Morao je da se brine o bolesnoj majci koja je živela na is-

tačnom delu grada uz reku kod jedne starice. Starica je nekada imala svoj bar i Harijeva majka je kod nje radila sve dok je mogla.

Nežno se brinuo o majci. Nekoliko centi, koliko je zarađivao, davao je bolesnoj majci. Trudio se da izađe na kraj sa onim što bi mu ljudi sa farme dobacili, kao što se dobacuje psu, koji se baš ne — mrzi!

Maršal iz Dodž Sitija, čuveni Vajat Erp, nikako nije mogao da shvatiti kako je baš ovog ubogog derana morala da zadesi tako užasna sudbina...

Tog jutra je mladi crnac ležao u dnu štale, pokriven debelim slojem slame. Već odavno je bio budan. Hladnoća i pacovi su ga probudili još pre pola sata.

Osim toga, zar jedan od konja nije uznemireno zarzao?

Hari se uspravi. Ostao je tako u sedećem položaju.

Konj je ponovo zarzao. Ovog puta glasnije. Onda se čula škripa šarki na vratima i reza, koja se spolja skidala, bila je otvorena.

U odškrinutim vratima, pri bledosivoj jutarnjoj uzmaglici, ugledao je priliku nekog čoveka.

Ukočio se od straha. Stranac još malo odškrinu vrata.

Bandit! Konjokradica! — dobavalo je u glavi uplašenog derana.

Moram da vičem! Da zovem u pomoć!

No, grlo mu je bilo suvo i iz njega nije theo da izađe glas.

Stranac je ušao u štalu i zatvorio vrata za sobom.

Konji su bili takođe uplašeni i mirni.

Mali Hari je osećao kako mu srce divlje udara. Veoma glasno. Strahovao je da stranac ne čuje.

Međutim, on izgleda nije imao uši za srce uplašenog derana. Sačekao je trenutak, oslušnuo, a onda se približio prvom boksu.

Opipavao je konje. Konjokradica!

Hari je znao da su stručnjaci za konje bili u stanju da pipanjem utvrde, i to nepogrešivo, koja je životinja dobra, a koja nije.

Stranac, koji je sada u ovoj mračnoj štali birao konja, da bi ga ukrao, mora da je poznavalac.

Dragi bože, ako uzme sivca!

Možda i ne namerava da ukrade samo jednog, nego sve!

Hari nije disao od uzbuđenja. Čuo je zveket lanca. Onda se ponovo oglosio jedan konj.

Sivac!

Znači, ipak je njega uzeo!

Konj zarza još jače.

— Hajde, Bleki — rekao je stranac muklo.

Od kako je konjokradica ušao u štalu, jedva ako je protekao pun minut.

Onda se dogodilo!

Jedna od cipela malog Harija, koja mu se nalazila iznad glave, kliznula je sa gužvom slame i s treskom pala na tle.

Čovek, koji je upravo pošao prema vratima, naglo se okrete.

— Ne! — kriknuo je prestrašeni dečak.

U sledećem trenutku odjeknuo je pucanj. Metak pogodi malog Harija i formalno ga zalepi za drveni zid štale.

Bio je na mestu mrtav.

Stranac, koji ga je ustrelilo, stao je kao okamenjen. Onda je polako prišao svom protivniku i ispružio levu ruku — i dodirnuo njome malu šaku ubijenog Harija.

Užasnut, istrčao je, vodeći konja. U trku je skinuo sedlo sa eksera i bacio je na leđa životinje. Vešto je prikopčao kaiševe, vinuo se u sedlo i zario konju mamuze u slabine.

Pucanj je probudio vlasnika farme. Stari Džastin je psujući ustao iz postelje i prišao prozoru.

Baš u tom trenutku vrata na štali su se otvorila. Zatim je odjeknuo tokot kopita.

Neki jahač grabio je preko dvorišta i krenuo drumom koji je vodio u grad.

Alen Džastin počeo da viče:

— Martina! Martina!

Žena se trže iz sna.

— Šta ... šta se dogodilo? — mučala je dremljivo.

— Konjokradica! Ukrao nam je sivca.

— Sivca! Otkud znaš da je baš njega, kada je napolju još mračno.

— Sivac je, kad ti kažem. Znam mu hod. Ustaj! Moju pušku. Brzo, gde li su moje čizme? Dragi bože, baš sivca da mi ukrade! Prokleti konjokradica! Lopuža! Već trinaest godina živim u ovom prokletom kraju. Tukla nas je suša, mučila glad, preživeli smo čak i požar i eto nekako smo se izvukli. No, nikada se ni jedan lopov do danas nije usudio da dođe na našu siromašnu farmu. I sada taj prokleti konjokradica da nam odvede najboljeg konja!

Sve je to govorio, dok je, stenjući, ispod kreveta tražio svoje čizme.

Iznenada žena reče:

— A Hari? Št li je sa njim. Zašto se ne javlja? Pa on spava u štali.

Tog trenutka se potpuno rasanila.

Kao ispaljen iz puške, farmer priđe prozoru, otvori ga i počeo da viče iz sveg glasa:

— Hari! Hari! Prokleti derane! Crni lupežu! Hari! Gde se kriješ? Izlazi. Izlazi u dvorište. Zavrnuću ti šiju ako odmah...

Prekinuo je u pola rečenice.

Iznenada se setio pucnja koji ga je probudio.

— Šta ti je najednom? — pitala ga je žena.

Farmer nije ništa odgovorio. Nertremice je gledao u vrata štale.

— Hari — rekao je muklo. — Hari, šta je sa tobom? Dečko...

Okrenuo se i istrčao iz kuće. Bez čizama, bez kaputa u noćnoj košulji. Šezdesetogodišnji farmer je jurio niz stepenice, preko dvorišta do štale. Otvorio je vrata širom i postavio da trči preko hladnog, vlažnog tla.

— Reci nešto! Hari, dečko, čuješ li me?

Počeo je da pipa po mračnoj štali. Konji u boksevima s leve i desne strane uznemireno su rzali, vukući lance. Kada je stigao u dno štale, počeo je da opipava pregrađeni deo, gde je smeštena hrana za konje.

Trgnuo je ruku smrtno uplašen. I on je dodirnuo šaku malog Harija, sada već hladnu. Stajao je tako trenutak-dva, a onda izleteo iz štale kao da ga gone đavoli.

Gotovo je naleteo na ženu u hodniku.

— Dečko — govorio je zadihano.

— Šta je s njim?

— Mrtav je! Mrtav! Moram odmah u grad do maršala.

Samo četvrt sata kasnije ujahao je u glavnu ulicu Dodž Sitijsa. Preko sedla je nosio ubijenog dečaka.

Grad je još spavao. Građani nisu morali tako rano da ustaju kao ljudi na rančevima i farmama.

Još iz daleka je Džastin video fenjer koji je goreo ispred maršalove kancelarije. Kome je bila potrebna pomoć, mogao je i noću bez muke da nađe put do čuvara zakona.

Čim je zaustavio konja ispred stepenica trema, već su se na kancelarijskim vratima otvorila vrata. Stari farmer je odmah prepoznao čoveka koji se pojavio na vratima. Već je strahovao da će naići na jednog od maršalovih pomoćnika. No, srećom, bio je Vajat Erp lično.

— Džastin! — uzviknuo je poznati čuvar zakona. Mada je video dečaka preko sedla pritrčao je. — Šta se dogodilo, mister Džastin?

— Dečak, maršale! Konjokradica je bio na mojoj farmi!

Maršal je skinuo dečaka s konjskih leđa i uneo ga u svoju kancelariju. Spustio ga je na pisaći sto, ne obazirući se na papire koji su ležali uredno složeni. Odmah je otkrio veliku mrlju na levoj strani plave košulje, mrlju u predelu srca.

Jahač je ušao u kancelariju, zadihan od uzbuđenja.

— On ga je ustrelio, zločinac... Mister Erp. Ustrelio ga... malog dečaka!

Maršal je nogom gurnuo teška vrata, koja su vodila u sporednu prostoriju i počeo da naređuje svojim pomoćnicima užurbanim glasom.

U kancelariju je odmah ušao snažan, visok čovek, istežući se. Upravo se probudio. Bio je to šef maršalovih pomoćnika, Bat Masterson.

Erp mu pokaza ubijenog dečaka.

Masterson, koji je upravo držao ruke iznad glave, protežući se, spu-

sti ih kao oparen. Osmeh mu nestade s lica.

— Bože, da nije to onaj deran koji radi napojju kod... ah i vi ste ovde mister Džastin! Prokletstvo, šta se to dogodilo?

— Konjokradica — odgovori maršal stojeći uz stalak s puškama.

Masterson je trljao oči. Video je kako maršal izvlači iz stalka svoju vinčesterku 73, uzima kutije s municijom, popravlja revolvere. Bio je to nepogrešivi znak da će se odmah vinuti u sedlo.

— Da pođem i ja, gazda?

— Ne, vi ćete ostati ovde.

— Da idem da probudim Doka Holideja?

— Ne, hvala.

Maršal se uputio prema vratima koja vode u dvorište, ali ga je Masterson zadržao.

— Ja ću osedlati vranca!

Maršal odmah ode do ostave, uze komad hleba i komad sira, onda spakova malo samlevene kafe, gvozdenu tronožac i lonče.

Džastin je posmatrao sve pripreme koje su obavljane velikom brzinom i još većom spretnošću i pomisli da se ovakve stvari dešavaju veoma često, pa su svi već uvežbani.

„Prokletstvo, nikada ne bih pozeleo ovaj pakleni posao”, razmišljao je stari farmer. Uvek bi morao biti tu spreman da svakog trenutka pođe u poteru za nekim prekršiteljem zakona, bez obzira koliko opasan on bio.

— Zar verujete da će to toliko trajati, maršale? — promucio je Džastin. — Mislim, vi kao da se pripremate na veoma dug put?

Maršal ga samo za trenutak po-

gleda, a onda nastavi da se pakuje. Poneo je i dve pamučne košulje, dva vunena čebeta i nekoliko neophodnih stvari.

— Znae, mister Džastin, jednom sam sledio nekog tipa uveren da ću ga uloviti za manje od pola sata. Međutim, bilo mi je potrebno ravno četiri meseca. A bio sam, šta da vam kažem, u pantalonama i košulji. Srećom imao sam bar opasač sa revolverima. Do viđenja, mister Džastin!

Zatim je istrčao u dvorište. Farmer je vikao za njim.

— Ja ga nisam video, ne mogu da ga opišem. Izleteo je iz dvorišta na mom sivcu. Nemam pojma kako taj zločinac izgleda!

Prekinuo je priču, jer je maršal već projahao kroz kapiju i nezadrživo grabio ulicom koja vodi preko mosta na Arkanzasu.

Uskoro je već odjeknuo topot kopita preko mosta i lagano se gubio u daljini.

—O—

Bat Masterson je neko vreme stajao na kapiji i gledao za jahačem, a onda se vratio u kancelariju.

— Zar to nije užasno? — rekao je farmer.

Mastersonu se usekla duboka bora između obrva. Videlo se da o nečemu napregnuto razmišlja.

Dok Holidej je već godinama jahao sa maršalom. Bilo je dobro što je uz njega. Koliko je puta samo mogao da mu pokriva leđa! Koliko

puta je svojim munjevitim akcijama i svojoj sigurnom rukom nepogrešivog strelca spasao Erpu život!

Niko to nije znao bolje od Bata Mastersona. Iako je uvek bio po malo kivan na kockara koji je pridobio maršalovu naklonost i prijateljstvo, što njemu, kao, dugogodišnjem pomoćniku, nije uspelo. Znao je šta Dok znači maršalu. Tu je bio potpuno objektivan, i umeo da ceni njegovu nezamenjivost kao maršalovog pratioca na opasnim poterama.

Osim toga, Holidej je bio jedini čovek koga je maršal podnosio kao pratioca. Ranije, dok Holideja još nije poznao, uvek je jahao sam.

Zašto li ga ovog puta nije pozvao? Da li je hteo da ga poštedi napora i opasnosti? Da sigurno. Masterson je bio uveren da je tako. No, sto puta je do sada iskusio da je bolje kada idu zajedno.

Odjednom, kao da je doneo neku odluku na prečac, istrčao je iz kancelarije na ulicu.

Fasade kuća na suprotnoj strani ulice bile su utonule u sivilo praskozorja.

Na ulici nije bilo još nikog. Baš teških čizama je odjekivao ulicom još uvek utonulom u san. Trčao je do kraja glavne ulice. Poslednja od velikih kuća, najveća u Dodž Sitiju, bio je novi mesni hotel u kome je Holidej imao dve stalno zakupljene sobe.

Pomoćnik je odmah utrčao u dvorište jer je glavna kapija u ovo doba bila zaključana. Uleteo je u hodnik kroz sporedna vrata i gotovo se sapleo na hotelskog psa udobno smeštenog na zastirci ispred stepenica, koje su vodile u hotelske sobe.

Pas je ljutito zarežao.

— Ah, Bil, to sam ja, čika Bat! Hajde, budi dobar, debeljko pusti me da prođem.

Ove ljubazne reči očigledno nisu uspele da odobrovolje životinju. Preprečila mu je režeći put.

— Prokletstvo! — uzviknuo je Masterson. — Ne ide izgleda drugačije, moraću da razbudim ceo hotel. Dok! Helo, Dok Holidej.

Uskoro se gore u hodniku čulo otvaranje nekih vrata.

— Bat, jeste li to vi?

Bio je to kockarev glas.

— Da, ja sam, Dok. Hteo sam nešto da vam kažem!

— Odmah silazim!

Nepun minut kasnije kockar je sišao niz stepenice i u podnožju ugledao psa.

— A — rekao je tiho. — Bili vas nije pustio da se popnete. Šta se dogodilo?

Masterson, koji se u Holidejevoj blizini nije nikada osećao naročito prijatno, skide šešir i počeo da ga okreće zbunjeno svojim snažnim rukama.

— Žao mi je, Dok, što sam vas probudio. Možda sam napravio glupost. No, mislio sam da je možda bolje ako vam sada to kažem, a ne tek oko jedanaest, kada obično ustajete.

— Šta se dogodilo? — Promenivši potpuno ton, upitao je gotovo uplašeno. — Da nije nešto sa Vajatom?

— Ne... to jest, u stvari, vrti se oko njega.

— Govorite već jednom!

Kockar je napregnuto slušao, a onda, ne saslušavši do kraja, prekinuo je pomalo smušenog pomoćnika.

— Hvala, Bat. Moram da požurim.

Okrenuo se i potrčao uz stepenice. Masterson je gledao za njim. Primetio je da je veliki pas posle razgovora otišao na svoje mesto.

— Da, da, sada bi me pustio gore, slone jedan ...

Pomoćnik maršala se vratio u kancelariju. Džastinov konj je stajao vezan za prečku. Farmer je sedeo u kancelariji i gledao malog crnog Harija, koji je još uvek ležao na pisaćem stolu.

— Još uvek ste ovde?

— Da, potpuno sam van sebe, Bat. Vi to možda nećete moći da razumete. Doživio sam užasne stvari u svom dugom veku. Naročito u vreme Indijanaca. Nije bilo bolje ni kada je Milt Rajs sa svojim lupežima bio ovde, zatim Baster i još gomila razbojnika kojima se ne sećam imena. Ali ovo, Bat ovo mi je najteže i najstrašnije. Ja ... ovaj ... uopšte nisam znao da volim tog crnog derana. Čak nisam ni bio svestan da je tu kod nas na farmi. Prosto nisam o tome razmišljao. Ali sada, kada se ovo dogodilo, kada se Hari na moj poziv nije pojavio na vratima štale, kada sam dodirnuo njegovu hladnu ručicu, kao da mi je neko otkinuo komad srca, shvatate li me?

Masterson samo klanu glavom, uze čebe i pokri mrtvo dete.

Džastin je pratio svaki njegov pokret i mislio kako ovaj Masterson, krupan kao medved, može da ima nežne pokrete.

Ulicom odjeknu topot kopita:

Farmer se trže:

— Bat!

Pomoćnik je, međutim, mirno nastavio svoj posao.

— Nemojte se uzrujavati, tog ja poznajem!

Džastin istrča na vrata i ugleda kako ulicom promiče jahač, koji je ličio na crnu utvaru na belom konju.

— Ko je to bio, Masterson?

— Dok Holidej.

— Holidej? Kuda se to uputio?

— Za maršalom.

— Ali, ja sam mislio ...

— Da, i ja sam mislio. Ali onda sam promenio mišljenje i zaključio da bi bilo bolje da je i Dok uz njega.

Džastin duboko udahnu svež jutarnji vazduh.

— Onda je taj čovek izgubljen.

Bat Masterson, koji je stajao uz pisaći sto, pogleda farmera preko ramena.

Kako se samo svi građani Dodž Sیتیja oslanjaju na ovu dvojicu!

—O—

Kada je maršal ujahao na Džastinovu farmu, ugledao je jahača koji iz grada hita u tom pravcu.

Prepoznao ga je još sa pola milje: Dok Holidej!

Okrenuo je konja i pošao mu u susret.

— 'Bro jutro, Dok!

— 'Bro jutro, maršale!

— Otkuda vi ovde?

— Recite mi radije odmah na koju stranu idemo. Ja sam, naime, poneo kaput, pa ako idemo u Teksas, ostavio bih ga u prolazu u kancelariji.

— Znači, Masterson?

— Baš tako. Bilo mi je već pomalo dosadno i suviše mirno.

— Da, da, sigurno. Vi ste se za ova četiri dana posle poslednjeg puta odmorili i oporavili, pa je čak bilo dovoljno vremena i da vam bude dosadno.

— Hajdemo. Po vašem hladnom tonu, maršale, zaključio bih da se jaši na sever.

— Da, na žalost. U svakom slučaju, nisam bog zna šta otkrio. Ako se ne varam, tragovi vode delimično prema gradu. Onda je naš čovek skrenuo na sever. Evo, ovo drugo su tragovi konja koga je farmer jahao, dolazeći u grad.

Holidej je posmatrao tamne otiske tragova, posebno onih koji su vodili na severozapad.

—O—

U Vitrupu, dvadeset dve milje severozapadno od Dodž Sitija Vajat zaustavi konja ispred prve kuće i upita trgovca, koji je stajao pred radnjom na tremu, da li je video jahača na sivcu.

Dežmekasti trgovac se počea iza uha.

— Ja to ne bih znao da vam kažem. Međutim, možda je moja majka, koja ustaje veoma rano, videla nekoga. Hej, mam!

Mršava, visoka žena pojavi se na vratima. Bila je povezana plavom maramom, a duga kecelja dosezala joj je do članaka. Kada je ugledala dvojicu jahača, uzviknula je od iznenađenja:

— Vajat Erp! Vi ste Vajat Erp, zar ne?

Čovek iz Misurija potvrdi.

Trgovac priđe bliže maršalu i počeo da ga zagleda kao da je utvara.

— Je li to istina, mister? Jeste li vi doista Vajat Erp?

— Da, hteo sam da pitam vašu majku za jahača.

— Da, naravno! Mam, jesi li danas rano ujutro videla jahača na sivom konju?

— Da li je to baš bio sivač, ne mogu da tvrdim. No, ovuda je prošao jahač kome se u svakom slučaju užasno žurilo.

— Kada je to bilo?

— Ni to ne mogu baš tačno da kažem, maršale. Mislím da je od tada prošlo najmanje dva sata.

Erp odmahnu glavom.

— To nije čovek koga tražimo. Toliku prednost nije mogao da stekne. Hvala gospođo!

Zahvalio je staroj ženi i vlasniku male trgovine, pa se vinuo u sedlo.

— Mi smo izgubili trag? — upitao je Holidej videći izraz maršalovog lica.

— Tako mi izgleda.

— Mora biti da je na nekom kamenitom delu puta na zapad promenio pravac pa smo mu zbog toga izgubili trag.

— Ne verujem, Dok. To bi bilo više nego neverovatno. Čovek kome se užasno žuri nema vremena za logična razmišljanja, planove i kombinacije. A zametati trag u kamenju je prava avantura za begunca. Za njega postoji samo jedan cilj: imati što više prednosti ispred eventualnih gonilaca.

— Potpuno se slažem, Vajate. Možda je bio dovoljno prepređen

da skrene levo iza kuća i projaše preko potoka.

Okrenuli su konje i prešli preko potoka, koji je vijugao prema jugu.

Maršal je razgledao obalu i obratio se zatim prijatelju:

— Kakva sreća, što vas nisam morao da pratim.

— Zbog čega to?

— Zar ne razumete?

— Ne, maršale!

— Taj momak je doista prešao preko potoka. Pogledajte ovaj otisak kopita ima izrazito zaobljenu levu stranu.

— Zar to nemaju mnogi konji zbog oblika kopita?

— Svakako. Ali ima i čovek koga mi gonimo, bolje rečeno konj koga je ukradio.

— Znači, sigurni ste da je pregačio potok?

— Siguran sam.

— Holidej naterao konja u vodu i promrsi:

— Taj lupež će mi platiti što je došao na istu ideju.

Ubica je stao na čvrsto tle nešto dalje od naselja, a onda su se njegovi tragovi utopili u mnoštvo drugih na drumu.

— On jaši u pravcu severozapada — zaključio maršal.

—o—

Mladić iz Ohaja je u paničnom strahu napustio farmu i grabio prema severozapadu.

Kuda jaše nije ni sam znao. Bilo je upravo onako kako su i njegovi gonionci pretpostvljali: trudio se jedino da odmakne što dalje od mesta gde je ubio dečaka.

U Vitrupu je primetio svetlost na prozoru jedne kuće, zbog čega je skrenuo s puta i zagazio u potok. To mu je omogućila da se kloni ljudi, jer jahač, koji tako grabi u zoru, mora da padne u oči. Osim toga, nadao se da će gazeći potok, najbolje zametnuti trag.

Gonio je sivca prema severozapadu u susret valovitoj preriji.

Šta je učinio?

Sve vreme je pokušavao da odagna misao o užasnom nedelu koje je počinio. U sred jahanja bi se trzao kao da dodiruje ponovo dečju ruku...

Bekstvo! Samo divlje bekstvo može da mu donese spas.

Ubio je dete i ukradio konja.

Dete nipošto nije hteo da ubije. Čak nije ni znao da je dete bilo u štali. Pucao je jedino zbog toga što je bio uzbuđen i uplašen.

On je ubica! Kakva strašna činjenica od koje je teško pobeći. Nemoгуće!

— Trči, prokleta rago! Trči još brže!

Nesrećnoj životinji pod sobom je svaki čas zarivao mamuze u slabine.

Sivac je bio veoma brz konj. Tankred je u početku strepio da nije baš naročito izdržljiv. Međutim, ta se strepnja pokazala neosnovanom.

Izabrao je, dakle, najboljeg. To je jedino što je dobro učinio.

Što je dan više osvajao, skretao je oštrije ka zapadu izbegavajući svako ljudsko naselje.

Oko deset sati pre podne ugledao je iz daleka dugu kolonu kola s arnjevima. I od nje se sklonio.

Negde pred podne iznenada su iz jedne udoljice iskrsele pred njim tri

jahača. Naglo je okrenuo konja i nastavio da beži, sada oštro prema zapadu.

Dva prijatelja iz Dodž Sitiја, koja su ga pratila, imala su još bolje i brže konje. Kamenito tle, međutim, veoma je otežavalo poteru. Maršal je morao svaki čas da silazi s konja i ispituje tragove.

Holidej za to vreme nije sedeo skrštenih ruku. Nastavio bi da jaši napred i tamo takođe ispituje tle.

Koliko je potera bila teška najbolje govori činjenica da su jahali čas prema zapadu, vraćali se, pa nastavljali severozapadno. Napredovalo se, uprkos brzim konjima, prilično sporo.

Konačno je čovek iz Misurija otkrio jedan jedva vidljiv trag. Sledili su ga neko vreme, a onda ponovo izgubili. Onda je sve počinjalo iz početka.

Oko jedan sat su sreli trojicu jahača, od kojih je Džoni Tankred pobegao glavom bez obzira.

Ta trojica su bili trgovci i išli iz Kineja u Dodž Siti.

Vajat se raspitivao o čoveku koga su sledili.

Najstariji od trojice trgovaca klimnu glavom.

— Da, videli smo tog čoveka. Ako se ne varam, jahao je doista sivca.

— Gde ste ga videli?

— Ne baš daleko odavde. Malo pre smo se malo odmarali. Čekajte, to je bio deo puta koji vodi uzbrdo, neposredno iza udoljice. Iskrsnuo

je pred nama kao da je iz zemlje iznikao. Mek je rekao za njega da je sigurno razbojnik koji hoće da nas napadne.

— I jeste razbojnik! Kako izgleda?

— To je teško reći. Mislim da je prilično mali...

— Ne, baš na protiv, visok je — prekide ga saputnik s leve strane. Bio je to krupan momak sa gustom bradom.

— Ja bradu nisam video — umeša se sada i treći jahač. — Ali sivca, njega sam dobro zapazio.

— Kako je izgledao taj jahač — insistirao je maršal. — Pokušajte, molim vas, da se setite.

— Hm — prvi trgovac se češao iza uha. — Mek je u pravu. Nije bio mali nego visok. Čak tako visok kao vi.

— Koješta — umeša se ponovo treći trgovac. — Tako visok nije bio. Imao je svetlu kosu i svetli, sivi šešir. Nosio je svetli... ne, čekajte, mislim ipak... tamni kaput...

Opis je bio sve u svemu neupotrebljiv.

Iako od opisa nije imao nikakve koristi, maršal je svu trojicu krajnje strpljivo saslušao. Jedino u čemu su se opisi sve trojice slagali bio je konj sivac. A to je maršal i sam znao.

Pošto su Vajat i Holidej mahnuli u znak pozdrava i odjahali, trgovci su ostali još na istom mestu prepričući se.

— To samo dokazuje da u ovom kraju konj predstavlja veliku stvar, i da ljudi imaju oči samo za konje a ne i za jahače. Šteta, veoma bi nam koristilo da imamo opis tog momka.

Holidej okrete glavu i pogleda svog prijatelja krajnje začuđeno.

— Slušajte, maršale, pa on ima prednost od jedva jednog sata. Šta će vam opis kada ćemo ga veoma brzo stići i uhvatiti?

Maršal sieže ramenima.

— Ja sam, na žalost, drugog mišljenja. Pogledajte tamo dole.

Zaustavio je konja i sa jednog proplanka pokazivao rukom u pravcu jugoistoka.

— Šuma! — procedi Holidej.

— Da, šuma — potvrdi Vajat. — Šuma i to močvarna!

Bila je to močvara oko izvora u predelu Pavni.

Vajat je dobro poznavao ovaj kraj i više puta se u njemu krio. Jednom gotovo da nije zalutao.

— Šta sad? — pitao je kockar.

— Jašemo dalje.

— Ovuda gore, putem?

Maršal potvrdi.

— On je sigurno pohitao da zamakne u močvare. No, brzo će uvideti šta je učinio i gledaće da se izvuče.

— Verovatno će onda nastaviti prema jugu. U poslednja dva sata se drži tog pravca.

— Tja, to je veliko pitanje...

Jahali su dalje na zapad.

Kada su pred sobom ugledali krovove nekog gradića, maršal objasni:

— To je Imperijal.

— Zar već?

— Da, udaljen je od Dodž Sitijsa oko četrdeset i pet milja. Dosta smo prevalili za jedan dan. Nekada smo i više uspevali.

— Svakako. No, ovog puta smo se vraćali da tražimo tragove.

Jahali su tako brzo da su se pri-

bližili beguncu više nego što su i pretpostavljali.

Zimski dan je bio kratak, tako da je mrak rano pao.

Dubok trag poštanske kočije jedva se razaznavao. Maršal je zaustavio konja i po dvadeseti put možda sagnuo se da traži tragove odbeglog ubice.

Holidej se podbočio na vrhu sedla i zagledao se, razmišljajući, u pesak na kome se tragovi gotovo uopšte nisu primećivali.

Iznenada je skočio na zemlju i kleknuo u pesak.

— Vajate!

Maršal se nalazio udaljen bar deset jardi. Naglo se okrenuo.

— Jeste li otkrili nešto, Dok?

— Da, ali trag vodi na jugoistok.

Maršal hitro priđe, saže se i ostade nekoliko trenutaka zagledan u otisak kopita.

— To je on!

— I ja sam u prvom trenutku to pomislio. Ipak nije moguće. Jahač, koji je ovaj trag ostavio, dolazio je iz grada.

Vajat odmahnu glavom.

— Ne, Dok. Trag je sasvim svež i gotovo se ni malo nije izmenio. Jasno se razaznaje izobličeno kopito. Isti trag koji sam otkrio u Džastinovom dvorištu, zatim u vlažnoj zemlji kod potoka i još nekoliko puta. Osim toga, da je naš čovek dolazio iz grada i krenuo u ovom pravcu, morali bismo ga sresti. Kopito pokazuje pravac jugoistoka, to jest prema Dodž Sitijsu.

— Kako to objašnjavate?

— Nemam još nikakvo objašnjenje. Možda je ovde nešto izgubio i vratio se komad puta nazad, ili se

pak konj od nečeg uplašio i naglo okrenuo...

Ispitivali su i dalje okolno tle, ali je mrak sve više osvajao pa su morali da odustanu.

Hteli ne hteli, morali su da odjašu u grad.

— Ako je jutros ipak odlučio da prođe kroz ovaj gradić, sumnjam da je jahao kroz glavnu ulicu. Suviše je prometna — zaključio je kockar.

— To ni ja ne verujem. No, suviše je kasno i mračno da bismo sada mogli da teramo dalje.

Imperijal je bio neobičan grad. Ne naročito veliki, ali veoma živ, jer se nalazio na granici između dveju pokrajina. U takvim naseljima uvek ima mnogo sveta i gužve.

Ljudi, za kojima se tragalo u jednoj ili drugoj pokrajini, ako nisu nameravali da pobegnu daleko, obično su ostajali u Imperijalu.

Glavna ulica je bila široka i osvetljena svetlošću koja je dopirala iz brojnih saluna.

Džoni Tankred je stigao u grad pre petnaest minuta. Toliko ga je vremena delilo ili bolje rečeno imao je prednosti od čuvenog vuka iz Dodž Sitiја, kako su na zapadu još zvali maršala Vajata Erpa.

Gonioci su mu bili već veoma blizu, gotovo na dohvat ruke.

Kao što su Vajat i Dok pretpostavljali, nije krenuo glavnom ulicom nego je u manjem luku obišao grad i ušao u jednu sporednu ulicu. Ta uličica je izlazila na glavnu.

Mladić iz Ohaja se kolebao. Prvo je hteo da obiđe grad, no jahanje kroz njemu nepoznat kraj više ga je iscrpelo nego što bi to bio slučaj u njegovom zavičaju.

Osim toga, njegovom konju je bio potreban duži odmor i to neodložno. Od Džastinove farme imao je samo tri kraća predaha i samo je jednom napojio životinju na potoku. Posle toga je zalutao u močvari pa mu je bilo potrebno dosta vremena da se izvuče.

Nije ni slutio da se u tom trenutku njegovi gonoci nalaze veoma blizu i da su otkrili njegov trag.

Otisak kopita, koji je otkrio Dok Holideј, doista je poticao od njegovog konja. Na tom mestu je izgubio kopču jedne mamuze i vratio se da je nađe.

Kopča na levoj nozi mu je već dva puta padala.

Mladić iz Ohaja je posmatrao glavnu ulicu, u kojoj je vrilo i najzad kliznu iz sedla. Svog sivca je vezao za prečku uz koju je bilo već mnogo konja i pogleda naokolo.

Kroz prozore krčmi dopirala je svetlost sve do sredine ulice.

Ljudi su se tiskali uprkos noćnoj svežini i išli iz saluna u salon.

Prvo ga je taj toliki meteж uplašio, a onda je zaključio da je to dobro za njega.

U takvoj gužvi ne može baš lako da padne nekom u oči, kao što bi to bio slučaj da je ulica pusta.

Bio je umoran, žedan i gladan. Nije imao ni jednog centa u džepu.

Iznenada se trgao. Neko ga je nagazio na petu. Okrenuo se i hteo da se brcne na nepažljivog prolaznika. Međutim, na vreme se trgao i upitao:

— Šta bi, mister?

— Jesi li ti jedan od Falmenovih ljudi?

Mladić odmahnu glavom.

— U redu. Onda možeš da pripa-

ziš na konje. To je ovih pet ovde. Četiri stoje ovde, a petog si ti upravo odvojio svojim sivcem. Dobićeš četvrt dolara za sat. Jesi li saglasan?

Tankred bi tog dežmekastog momka najradije čizmom bacio s trema na ulicu.

Trebalo je da zebe na ovoj užasnoj hladnoći za četvrt dolara na sat. Kakva bestidnost!

Ipak nije ga napao. Jer u ovoj ponudi je ležao spas.

— Baš si ti neki prokleti škrtac, čoveče — promrsio je. — Daj tri-deset.

Kauboj se resko nasmeja.

— Bedni ucenjivaču! Poznajem ja takve dobro. Ne, onda od posla nema ništa. Dvadeset pet centi je sasvim dovoljno za jedan sat.

— Koliko ćete sati ostati? — ispitivao je Tankred oprezno.

— Dva ili tri.

— Šteta.

— Zbog čega to šteta?

— Potreban mi je jedan dolar.

Na to debeli kauboj Leonid Kalagan izvuče iz pojasa jedan srebrni dolar i dobaci ga Tankredu.

— Slušaj, momče, za ovo ćeš ostati do ponoći. Mi ćemo se mirno kartati, bez brige.

Bila je to samo pretepostavka, ali je mladić ipak upitao:

— S kim mogu da računam? To jest, od koga mogu da očekujem neprilike?

— Sa Falmenovim ljudima, malo pre sam ti to kazao.

— Nisi ništa rekao.

— Svejedno. Dakle, ti ćeš paziti na konje?

— Aha. Šta ti momci mogu sve da urade?

Kalagan se nasmeja i pogleda oko sebe.

— Kad bih ja to znao! Prošle nedelje su, na primer, odveli konje i zaključali ih u jedan ambar. Tražili smo ih punih pet sati, nije bilo lako, shvataš?

— Ne baš sasvim.

— Posekli su sve kajiševe na sedlima...

Tankred podiže ruku.

— Ol rajt.

Kalagan je već pošao u krčmu, ali se vrati s pola puta.

— Hej, momče, da ne bi bilo ne-sporazuma — do ponoći! Ako nam samo jedan jedini minut zakineš, ili te slučajno ne nađemo ovde, momci će pretražiti ceo kraj i pronaći te. Onda si nastradao. Zalepićemo ti naš žig na leđa!

Otišao je u krčmu uveren da je uredio stvar na najbolji mogući način.

Tankred je gledao za njim.

— Pogan momak — promrsio je sebi u bradu. Primetio je jednog dečaka kako trči ulicom.

— Hej, Džoe!

— Ja se ne zovem Džoe, nego Bil, mister. Bili Garsija.

— Da, da, Bili, znao sam to. Slušaj, momče, hoćeš li da zaradiš pet centi?

— Pet centi? Mister, ja toliko zarađujem nedeljno, ukoliko uvek pozdravim sveštenika kada ga vidim i ako cele nedelje punim svom ocu lulu. Samo ja znam kako ih je teško zaraditi. I ove izgleda neću steći baš lako.

— Ni govora, Bili. Samo treba nešto da mi doneseš.

— Da donesem? Edi Bertram je tako jednom doneo Džubu Lankasteru divnu crvenooku patku iz tuđe štale i to ga je veoma skupo stajalo. Veoma, kažem vam. Dugo nije mogao da sedne na stolicu.

— Ni govora tako nečemu dečko. Donećeš mi komad hleba i malo sira. I čašu piva.

— Kuda to treba da nosim?

— Da doneseš ovamo.

— Šta, ovde na ulicu?

— Tako je. Ja očekujem jednog prijatelja sa kojim sam se dogovorio da se baš ovde nađemo. Ne ostaje mi ništa drugo nego da ga ovde i sačekam. Shvataš li?

— Ne. Vi niste iz Kanzasa?

— Ne, ja dolazim iz Nevade.

— Ah, tamo treba da ima mnogo mustanga, zar ne?

— Da mnogo.

— Jeste li već uhvatili nekog?

— Svakako.

— Hoćete li mi pričati o tome?

— Možda. Tako, a sada požuri. Evo ti dolar. Gledaj da brzo stig-neš

Dečak uze novac spusti ga u desni džep pantalona i otrča. Nestao je u uličici preko puta.

Tankred je gledao za njim. Proteklo je deset minuta. Mladić iz Ohaja je napregnuto gledao u pravcu u kome je mali Bili otišao. Svakog trenutka trebalo je da se vrati.

Nije došao.

Uostalom, on nije ni pomišljao da se vraća. Mali Bili Hjustom u celom svom životu još nikad nije došao do celog dolara na tako lak način. Bio je sin jednog lopova, koji je već punih pet godina sedeo u zatvoru u Garden Sitiју. Biliјеvo

detinjstvo nije bilo ni malo lako uz bolesnu majku i još šestoro braće i sestara. Biliјev prijatelj se zvao Garsija i kad god bi mu se to učinilo zgodnim, koristio se tim imenom.

Ne, on nije ni jednog trenutka pomišljao da strancu donosi hleb sir i pivo. Taj čovek će mu sigurno pokupiti ostatak i umesto obećanih pet centi još možda razvući šamar. Tada mu niko neće pomoći.

Bolje je imati ceo dolar u džepu, nego pet centi možda zameniti šamarom.

Za sve vreme je Tankred stajao na ulici, čuvajući kaubojima konje i netremice piljio u uličicu iz koje je trebalo Bili da naiđe.

Najzad se lupio po čelu i gorko nasmejao.

Naravno, mali lupež se neće vratiti. Gde da ga nađe u ovom metežu i gužvi? Sigurno je i ime koje je rekao lažno.

Upravo u tom trenutku je maršal Vajat Erp, praćen svojim prijateljem kockarem Dokom Holidejem, ušao u grad sa jugozapadne strane. Tankred je mogao da vidi ovu dvojicu jahača da je samo za trenutak okrenuo glavu na desnu stranu.

No njegov pogled je bez prestanka bio upravljen prema uglu uličice, na suprotnu stranu, iako mu je već odavno bilo jasno da je svoj teško zarađeni dolar bacio u vodu.

—O—

Kada su dva jahača zaustavila konje na samom uglu ulice, kao da su dala znak za početak petnaest dramatičnih minuta, koji će potresti gradić Imperijai.

Dok Holidej pokaza rukom na natpis jednog saluha, osvetljen sa nekoliko fenjera.

„Kazino”!

— Možda to nije mesto za našeg čoveka, ali ja bih ipak malo provirio unutra. Konačno, ni on ne može da ostane u sedlu do sudnjeg dana.

Maršal je posmatrao drugu stranu ulice.

— Tamo je šerifova kancelarija. Idem da je posetim.

Vajat je razmišljao o tome da je kockaru ne jednom pošlo za rukom da u gomili otkrije čoveka koga traže, a da ga pre toga nije ni poznavao niti ikada ranije video. Pre svega, oštroom posmatraču, kakav je Dok Holidej ne bi mogao da promakne čovek koji je prevalio dug, naporan put u sedlu. Lako bi takvog otkrio među gostima u salunu.

Sjahali su s konja, prebacili uzde preko prečke i rastali se. Svaki je otišao u svom pravcu.

Dok Holidej se popeo na trem i prišao vratima saluna, a Vajat se provukao između dvojica velikih kola sa arnjevima i upravo stigao do sredine ulice kada se dogodilo.

Dok Holidej je upravo otvorio vrata lokala i bacio prvi pogled u zadimljenu, dupke punu prostoriju, kada odjeknu metak. Neko je pucao na kockara.

Kakva sreća što je uvek oprezni Holidej stao nekako sa strane, a ne na sred vrata. Metak ga inače ne bi promašio.

Munjevito se bacio u nazad i zatvorio vrata.

U dva skoka stigao je do velike bačve za kišnicu koja se nalazila na uglu kod trema.

Maršal je zastao na sred ulice i gledao okolo.

— Lopez! — povikao je Holidej.

Ovaj poziv pogodi maršala kao grom iz vedra neba.

Riko Lopez! Vođa bande iz Novog Meksika! Da li je to moguće?

Pre oko dve godine su dole u Las Kruzesu naleteli na ovog prevejanog bandita. Bilo je oštro! Lopez je opasan strelač, plah, osvetoljubiv tiranin, koji je okupio oko sebe veliki broj sličnih tipova.

Sukobiti se sa Lopezom značilo je upasti u veliku opasnost. Čak je i sudija u pokrajini Dona upozorio čoveka iz Misurija: „Sklanjajte prste sa Lopeza. On je gospodar ovoga kraja i ima za sobom bar tuce koji su se ušančili u špiljama i kantinama.

Vajat Erp se, međutim, nije uplašio ozloglašenog desperada. Lopez je napao i pretukao jednog berberina, siromašnog kao miš, zbog toga što je pretpostavljao da se berberin žalio vladi na njega, Lopeza. To, međutim, nije bila istina.

Kada je saznao za to, Vajat je odmah započeo borbu sa Lopezom. Posebno nije podnosio da se loše postupa sa malim, siromašnim, bespomoćnim ljudima.

Kroz grad je vijugao potok, ili bolje rečeno isušeno korito široko devet jardi. Tu su se sukobili Dok Holidej i Vajat Erp i Lopez. Meksikanac je pretrpeo poraz.

Lopez je morao da beži. Bio je lakše ranjen u desnu ruku. U obračunu sa Vajatom Erpom krenuo je sa sedmoricom svojih ljudi. Samo su se dvojica izvukla nepovređena. Ostali su, teže ili lakše ranjeni, ostali da leže na „bojnom polju”.

Jedan od razbojnika je ovaj obračun čak platio životom.

U tom okršaju je Dok Holidej lakše ranjen u levu mišicu, a maršala je Lopez veoma teško ranio u vrat, tako da je nedeljama morao po najvećoj žegi da nosi zavoj...

Sada se izgleda opasni vođa bande ovde pojavio?

To Vajat nije ni u snu pretpostavljao. No, nepromišljeno ispaljen metak na Doka Holideja govorio je sam za sebe dovoljno.

Kada je metak ispaljen, jedva nekoliko sekundi kasnije vrata saluna su se otvorila.

Čuo se zveket stakla, tresak prevrnutih stolica.

Jedan čovek je pravim panter-skim koracima izleteo napolje i ostao kraj stepenica. Za njim je trčao drugi, pitajući:

— Šta se dogodilo, gazda?

— Dok Holidej je ovde!

Da, to je bio njegov glas. Nije više bilo sumnje. Lopez je u gradu. Vajat brzo skoči na trem. Upravo preko puta saluna. Bilo je besmisleno da se naslanja na zid. Fenjeri su veoma jako osvetljavali tremove pa bi na taj način pre mogao da bude odlična meta, nego da se zakloni.

Već u sledećem trenutku odjeknu prodoran glas vođe bande:

— Vajat Erp! Eno ga, tamo stoji! Na njega!

Odjeknula su tri hica sa prozora saluna „Kazino”.

Maršal se munjevito bacio na tle i u padu otkotrljao prema Doku Holideju, koji je stajao na ivici trema.

— Maršal! — dovikivao je Lopez svojim ljudima, koji su sada istrčali iz krčme. — U zaklon! U zaklon! Vajat Erp i Dok Holidej su ovde!

U deliću sekunde su se svi ti bahati i raspusni momci, strah i trepet mirnim građanima, razbežali na sve strane kao pacovi.

Holidej se glasno nasmeja.

Lopez proturi levu ruku pored druge stepenice i počeo da puca.

Tek tada kockar podiže svoj teški srebrom okovani kolt i povuče obarač.

Lopez izbaci divlji poklič i još jednom povuče obarač.

Vatra iz cevi je bljesnula.

Holidej se uspravi i ostade tako da stoji, nezaklonjen, sa rukama niz telo.

Lopez, koji se nalazio samo sedam jardi udaljen od njega, posmatrao ga je iznenađeno.

— Hej, da se niko nije maknuo, momci! Tog zeca ću ja sam potprašiti!

— Razmetljivče! — dobacio mu je kockar ledeno.

Vođa bande je podigao teški meselin revolver i otkočio ga.

— Stigao si kao poručen, Holidej! Umri, pseto!

Povukao je obarač.

Klik!

Još jednom je povukao obarač.

Klik i ponovo klik! Lopez je bio ispalio sve metke.

— Tako stoje stvari, dakle, Lopez.

Rekavši to, Holidej se vratio ponovo u zaklon iza bačve za kišnicu.

Sedam metaka se zarilo u stub trema, ispred koga je samo trenutak ranije stajao kockar.

Lopeza je jedan od njegovih ljudi povukao u zaklon.

— On te je nasapunjao, gazda!

— Zaveži, budalo!

— Sve mi se čini da sam čuo Momov glas — doviknuo je Holidej.

— Znači i taj slabić je ovde. Sigurno nije daleko ni šupljoglavi dugonja Bat Kaler. Verovatno vam nije uskratilo svoje društvo robijaš iz Fort Vorta sa očima jarca — Ferens Rati-gen. Ol rajt, Lopez, ceo sastav je dakle, na okupu.

— Rano si se obradovao, Dok! — urlao je vođa bande. — Ovog puta ćemo načiniti iverke od tebe.

Preko, na suprotnoj strani ulice, jedva dvadeset koraka udaljen, stajao je između kaubojskih konja jedan čovek. Stajao je kao okamenjen i osluškivao napregnuto šta se dešava na uglu ispred kockarnice.

Kada je odjeknuo hitac, obratio je pažnju na tu stranu, a kada je Lopez uzviknuo „Holidejevo ime, trgao se.

Odmah zatim čuo je i Vajatovo ime. Ime maršala iz Dodž Sitija. Dakle, njih dvojica su ovde u Imerijalu.

Osetio je kako mu se grlo suši. U slepoočnicama mu je divlje tuklo. Nije više osećao sopstvene noge.

Nije bio sposoban da diše i misli. U glavi mu je vladao pravi haos.

Vajat Erp!

Dok Holidej!

Ovde su u gradu?! Da li su se slučajno obreli ovde?

Isključeno. Kako su mogli slučajno da dođu ovde, kada je dole, u neposrednoj okolini Dodž Sitija, ubijen jedan dečak...

Ali kako su već mogli da stignu ovamo? I to mu se činilo nemogućim, isključenim!

Teško je disao, s mukom hvatajući vazduh, kao riba izvučena na suvo.

Vajat Erp!

Kakvo užasno saznanje! Tamo preko, na tremu krčme, na uglu,

stajao je maršal, koga se on, ubica u bekstvu, bojao kao same kuge!

Znači, nije uspeo da umakne daleko! Sve vreme dok je bežao jedna zastrašujuća misao nikako da ga napusti: ubio je i ukrao u gradu u kome je čuvar zakona Vajat Erp, najveći od svih šerifa na zapadu. Za njega je čuo još kao dečak u Ohaju. Ta misao ga je do te mere opterećivala da nije mislio na nedela koje je počinio. Nije ga pekla savest zbog ubijenog deteta i ukradenog konja. Nije imao vremena da se time bavi, obuzet paničnim strahom...

Tek kada je krenuo kroz močvaru malo se pribrao i smirio. Postepeno je zaboravio na Vajata Erpa. Zaboravio, mučen žeđu, iscrpljen, izgladneo i prozebao. Usredsredio se na bekstvo i konja pod sobom koji je takođe počeo da malaksava.

Sada je taj opasni čovek, od koga je toliko strahovao, bio tu. Toliko blizu da je mogao da dobaci kamen do njega.

Potrajalo je više od minuta pre nego što je uspeo da se pokrene, da se pribere.

„Moram da bežim odavde!“ sinulo mu je kroz glavu. „Moram da pobegnem ovog časa, što pre!“ Ni trenutka nije razmišljao o obavezi koju je primio, da za dolar čuva konje kauboja koji su se izgleda spokojno kockali. Obaveze, koju je primio za dolar, izgubljen već u sledećem trenutku. Tim novcem nije uspeo da utoli ni žeđ ni glad. Sada se osećao još umornijim i prozebljim. Bio je gnevan na malog Bilija, koji ga je tako bezočno namagarčio. Od straha nije ni razmišljao kako da se neprimećen izgubi od bilo koga dru-

gog do od maršala i njegovog opasnog pratioca. Odvezao je konja sa prečke i proveo ga pored ostalih konja prema ulici. Pogrbi se i gledao u zemlju. Naglo se trgao.

— Hej, lupežu, da nećeš možda da uhvatiš maglu?

Bio je to glas debelog goniča kra-va koji mu je dao srebrnjak da bi četiri puna sata čuvao konje.

Tankred okrete glavu. Razrogačenih očiju piljio je u kauboja.

Razmišljao je grozničavo šta sad da učini. Međutim, ništa mu spasonosno nije padalo na pamet.

Da li da pokuša da obmane ovog debeljka, lažući ga da je samo pošao malo gore...

Ili, zar mu nije mogao reći da je gladan?

Da mu ispriča celu istinu, kako ga je jedan deran prevario i odneo mu teško zarađeni dolar.

Besmislica, sve sama besmislica!

Taj debeljko, na čijoj su se bradi još videli tragovi viskija, neće mu sigurno poverovati ni reč.

— Pogani lupežu! Prijava skitnico! Hteo si da nas namagarčiš? Pokazaću ja tebi, napred!

Tankreda obuze gnev.

Preko ispred saluna na uglu odjeknuše dva metka.

Odmah za njima odjeknuo je i treći. Ispalio ga je mladić iz Ohaja i pogodio debelog kauboja Leonida Kalagana. Ranjenik se zanesse unazad i stiže do drvenog zida krčme, u kojoj su njegovi drugovi za šankom bezbrižno ispijali viski. Dalje od zida nije stigao. Tu se skljkao.

Još uvek niko nije primetio šta se dogodilo.

Ispred krčme je odjeknuo još jedan hitac.

Ubica se obazre na sve strane, a onda vinu u sedlo i projaha pored dugog reda vezanih konja.

Vajat Erp podiže pogled kada je metak odjeknuo na drugoj strani ulice. Sa svog mesta, međutim, nije mogao ništa da razazna.

— Dok!

Kockar je i sam upitno gledao na drugu stranu ulice.

— Šta ono bi?

— Pojma nemam.

— Zar su Lopezovi ljudi tamo preko takode?

— Nije isključeno.

— Ostanite vi tu, Dok. Ja moram da pogledam šta se preko dešava.

Vajat je puzao lagano prema ulici i ubrzo stigao do kola sa arnjevima koja su još uvek tu stajala. Uspeo je, sagnut, nekako da se dokopa sredine ulice. Lopezovi razbojnici ga nisu primetili. Tako je stigao i do druge strane ulice.

I tu je bilo krčmi. Međutim, na osvetljenim tremovima nije bilo nikoga. Ljudi su se povukli u sigurnost. Konačno, kada dođe do puškaranja, nikada se ne zna gde metak može da zaluta.

Maršal je morao da prođe preko osvetljenog dela i to brzo.

Srećom, niko još sa druge strane ulice nije obraćao pažnju na njega.

Vajat je tako stigao i do ugla ulice, u koju je nešto ranije zamakao mali Bili sa srebnim dolarom. Zastao je i krajičkom oka motrio na salun „Kazino“, a onda se uputio do sledećeg trema. Sa njega je posmatrao suprotnu stranu ulice, ali na žalost nije mogao da vidi ništa, jer su ceo vidik zaklanjali konji vezani za...

Bio je siguran da je metak baš tamo ispaljen. Konačno se jedan od konja malo pomakao, da je između dva životinjska tela video čoveka kako leži zgrčen uz zid. Krenuo je dalje.

Džon Tankred, ubica, je u tom trenutku stigao do zapadnog izlaza iz Imperijala.

Vajat Erp je prešao na suprotnu stranu ulice. To nije učinio odmah, nego pošto je prevaleo još sto jardi.

Uskoro je stigao do dugog reda konja. Išao je pored njih sve do mesta na kome se nalazio, kako je pretpostavljao, čovek naslonjen na zid. Kada je bio u visini prozora, provukao se između tela dveju životinja i to baš na onom mestu na kome je do pre nekoliko trenutaka stajao mladić iz Ohaja. Za svaki slučaj je potegao revolver i rekao oštro:

— Ustaj, bratac!

Čovek na tremu se ne pomače. Maršal otkoči revolver.

— Ustaj!

Riko Lopez se na drugoj strani ulice trže kao oparen. Ustao je i naglo, ne razmišljajući, ispalio metak u pravcu odakle je dolazio glas.

— Maršal je tamo preko!

— Koješta! — rekao mu je Bat Keler. Eno ga skriven je tu odmah iza bačve.

— Zaveži, budalo! — brecnu se Lopez na svog čoveka. — Kažem ti da sam čuo njegov glas.

Čovek iz Misurija priđe sasvim blizu Kalagana.

Na ulici je sada vladala takva tišina da je vođa bande mogao da čuje svaku reč.

— On mora da je sklopio savez

sa samim đavolom! — Brzo se bacio na zemlju i otkotrljao iza stepenica. — U zaklon, momci! Vajat Erp nije preko! On je iza nas. U zaklon!

Ovu pometnju je iskoristio kockar na sledeću akciju. Ispalio je nekoliko metaka prema stepenicama, uspravio se, ponovo pucao i tako stigao do vrata saluna.

Hal Elverson, zamenik vođe bande, počeo je da urla kao pomahnitao i uperio kolt na Holideja.

Ovaj ga jednim metkom baci u prašinu.

Bat Keler je video kako Elverson pada. Kroz stisnute zube upozorio je svoje prijatelje.

— Natrag, ljudi, mi smo opkoljeni. Ovo je klopka!

— Naravno da ste upali u klopku — vikao je Holidej sa ulaza u salon. Ferens Ratigen skoči iza druge strane stepenica, uspravi se i počeo da puca.

Njegov metak se zario u okvir vrata.

Holidej je i njega uspeo da izbaci iz stroja.

Okna na gornjem delu vrata bila su razbijena, ali je zato donji deo, napravljen od debelih dasaka, predstavljao odličan zaklon.

Razbojnici su piljili u pravcu vrata, zaslepljeni jarkom svetlošću koja je dopirala iz krčme.

— Izlazi iz mišje rupe, Riko — dovikivao je Holidej podrugljivo vođi bande. — Maršalovi ljudi će te u protivnom izbušiti mecima tu dole ispod trema.

Oznojen od gneva i straha puzao je Riko Lopez sve do dvorišnih vrata saluna. Unutra u dvorištu su bili

njegovi konji. Sagnuo se i osluškivao u pravcu glavne ulice. Čuo je Giba Mooma kako viče:

— Gazda, šta sad? Jesmo li opkoljeni?

Lopez ništa nije odgovorio, nego je hitro prišao svojoj kobili. Žustro je povukao životinju za uzde prema jednim vratnicama, koja su vodila u sporednu uličicu. Vinuo se u sedlo.

Ta ulica je, na žalost, bila slepa. Nije imao kud, Ponovo se obreo u glavnoj ulici i projurio s leve strane pored dugog reda vezanih konja.

Ulicom se zaorio kockarev smeh.

— Eno ga beži veliki Riko Lopez! Bekstvo njihovog vođe unelo je nespokojstvo među razbojнике.

Samo su se Gib Moom i Bat Kater uspeli uprkos ranama da se došunjaju do dvorišta gde su im bili konji.

— Maršale! — vikao je Holidej. — Hoćemo li da ih sredimo?

Vajat je u međuvremenu otkrio da je čovek na tremu mrtav.

Kako je samo mogao da bude pogoden?

Na tremu nije bilo žive duše. Na ulici i na suprotnoj strani na tremovima nije bilo nikoga. Maršal je išao priljubljen uz zid i približavao se uglu.

Odatle je primetio jednog razbojnika kako izlazi iz zaklona i polako se uspravlja. Video je takođe i kako Lopez grabi mamuzajući svoju kobilu. No bio je suviše daleko da bi ga mogao pogoditi.

Holidej, koji je jedini primetio maršala, držao je razbojnika u šahu.

Maršal se u sledećem trenutku pojavi na ulici.

— Treba da ih likvidiramo! — odjeknuo je njegov metalni glas. Bio je to za lupeže više od preteće grmljavine, tim pre što je dolazio iza njihovih leđa. — Oni su već gotovi, Dok! Napred! Ustajte! Ruke u vis!

Dženkins se okrete izobličena lica sa dva revolvera u ispruženim rukama.

Odjeknuli su hici.

Vajat nije gubio vreme. Povukao je obarač i pogodio razbojnika u desnu mišicu.

Dženkins zaurla od bola.

— Ovo ti je dovoljno, amigo! Ili možda čeznete za koritom rečice u Las Kruzesu. Moram priznati da je tamo bilo uzbudljivije.

S leve strane je nailazio dežmekasti čovek sa zvezdom na grudima. Šerif!

Mali otpadnik od zakona Feder-son potrča prema šerifu sa nožem u desnici.

— Evo ih, dolaze, psi! Na njih!

Holidej, koji je sve vreme punio svoje koltove, izbi mu metkom sečivo iz ruke.

Čuvar zakona je stao kao ukopan, nesposoban da izusti reč.

Maršal se saže prema zaklonu. Držao je revolvere na gotovs.

— Izlazite, momci, iz tih mišjih rupa, inače će još u rano jutro biti mnogo iverki!

— Osim toga, ovde u Imperijalu su sanduci veoma loši. U njima se zebe. Odustajte, momci!

Na to počеше ispod trema da izlaze razbojnici pognutih glava.

Ispred njih je bio maršal, iza leđa im je stajao, na vratima saluna, kockar, a pored njih još uvek zbu-

njeni šerif. On još nije razabrao šta se oko njega dešava.

Vajat Erp je držao revolvere u rukama.

— Šerife, moje ime je Erp, Vajat Erp. Ono preko je Dok Holidej, a ovo što između nas stoji je prilično pogan šljam sa juga.

Čuvar zakona u Imperijalu procedi:

— Vajat Erp!

Čoveku iz Misurija je ova zbunjenost mesnog šerifa išla na živce.

— Rekao sam, prilično pogan, opasan šljam. Jeste li već čuli za Riko Lopeza?

— Riko Lopez — uzviknu šerif. Vođa bande iz Las Kruzesa?

— Upravo na njega sam mislio...

— Je li i on među ovim...

— Na žalost, nije. Bio je do pre tri minuta. Džentlmen je naime uhvatio maglu iz grada.

Građani Imperijala su sada prilazili sa svih strana i obrazovali krug oko maršala i razbojnika.

Nastao je žamor. Ljudi su se podgurkivali i došaptavali.

— To je Vajat Erp!

— Koji je?

— Ovaj visoki ovde.

— Nije moguće?!

— Trebalo je da vidite kako je sradio ove lupeže. Ja sam sve posmatrao. A tek Dok Holidej... eno ga gore na vratima kockarnice!

Na ulici je ležao izvrnuti sanduk. Verovatno je pao u opštem metežu sa nekih kola. Bio je sivkasto mrk, tako da se gotovo i nije razlikovao od tla.

Iza tog sanduka se nekadašnji robijaš iz Fort Vorta, Ferens Ratigen, pritajio. Bio je ranjen i u ruku i u nogu.

Međutim, u desnoj, nepovređenoj ruci držao je još uvek kolt spreman da čim mu se ukaže prilika, puca na omraženog maršala.

Međutim, iskusnom Vajatu nije promakao sanduk na ulici. Odlično mesto da se neki lupež pritaji, sinulo mu je.

Brzo je skočio iza stepenica, sklanjajući se eventualnom strelcu iz zasede sa mete.

— Da možda neka stenica nije ostala iz sanduka? — upitao je kockar.

— Verovatno, Dok.

Već u sledećem trenutku Holidej je bio iza vrata saluna.

Maršal nije dugo ostao u zaklonu iza stepenica. Potrčao je glavnom ulicom do dvorišta kockarnice, kroz koje je Riko Lopez sa dvojicom svojih ljudi pobegao.

Sa tog mesta mogao je da vidi zgrčenog čoveka iz sanduka na ulici.

— Ustaj, amigo — rekao je odlučno.

Čovek se pravio gluv. Ili je možda bio mrtav?

— On je mrtav, Dok — doviknuo je maršal kockaru. — Mogu da isprobam svoj kolt. Poslednji metak kao da nije išao glatko kroz cev.

Ferens Ratigen je bio uveren da ni jedan kolt ne može da ga pogodi na tom rastojanju. No, na njegovo užasavanje odjeknuo je pucanj i metak se zario u sanduk, odmah iza njega.

Razbojnik hitro skoči na noge.

— Ruke u vis, Ratigen! — naredio mu je oštro čovek iz Misurija.

Vajat Erp ga je prepoznao! Nije imao kud.

Ipak, bio je suviše okoreo da bi tako lako odustao od borbe i predao se. Osim toga, znao je da posle već odležane robije kazna koja mu bude izrečena neće nipošto biti mala.

Doduše, podigao je ruke, ali je u postavi šešira držao sakriven još i deringer. Hteo je da ga upotrebi, da ubije konačno tog paklenog maršala.

Međutim, maršal kao da je čitao njegove misli.

— Sećam se dobro kukavičijeg gnezda gore u tvom šeširu, Ferens. Nemoj slučajno da se mašiš za šešir pre nego što Holidej dođe do tebe. Jesmo li se razumeli?

Kockar je već išao prema razbojniku. Ovaj se naglo okrete. Ruke su mu se sada nalazile u visini šešira.

Holidej je mirno koračao prema njemu.

Ratigen je čuo iza leđa maršalove korake.

Vajat je prvi stigao do njega i naglim pokretom mu skinuo šešir s glave. Bacio ga je daleko ispred sebe. Oduzeo je zatim razbojniku opasač i izvukao dva noža, jedan iz pojasa a drugi iz desne čizme. Kraj kolena u džepu imao je i mali „kloverlauf” revolver, koji su nosili kockari i žene u torbicama.

— Pokretno skladište oružja — primetio je Holidej; koji je i sam bio dobro naoružan.

— Vuci se tamo preko, Ferens, kod tvojih prijatelja! — naredi mu maršal.

Razbojnik procedi psovku kroz

stisnute zube i krete. Vukući noge išao je prema svojim prijateljima, koji su svi bili lakše ili teže povređeni.

Dva nepogrešiva strelca iz Dodž Sitija su ih opet porazila. Samo dve godine posle pokolja u Los Kruzesu, doživeli su sličan poraz u Imperijalu.

Šerif, koji se u međuvremenu pribrao, sproveo ih je u zatvor.

Dok Holidej i Vajat Erp su krenuli za povorkom, kako neko od članova bande ne bi slučajno došao na pomisao da pokuša glupost a i da se lično uvere kako su smešteni u ćelije.

Nisu izustili ni jednu jedinu reč. Ništa nije vredelo. Ni najžešće šerifove pretnje. Čitali su kao zaliveni.

Čuvar zakona u Imperijalu je hteo da zna šta su tražili u njegovom gradu.

Najzad mu čovek iz Misurija dade znak. On je sve vreme stajao tu i ćutke pratio šta se događa.

— Uštedite sebi muke, Padok. Lopez ih je držao čvrsto i surovo postupao s njima. Porod toga što je strah i trepet za mirne građane, među svojim ljudima je poznat kao nemilosrdni tiranin. Ko „propeva”, umreće. Stara, poznata pesma.

Šta li je samo dovelo bandu ovamo u Kanzas? Prevalili su ogroman put, svakako ne šetnje radi.

Nije isključeno da članovi bande to uopšte i nisu znali? Onaj ko je sigurno znao, taj je uhvatio maglu. Riko Lopeza!

Poraz, koji je banda Riko Lopeza doživela u Imperijalu, u svakom slučaju će omesti vođu da učini ono

što je nameravao. Lopezu je uvek bila potrebna velika banda da bi izvršio napad koji je planirao.

Šerif Nat Padok reče dvojici prijatelja iz Dodž Sitija, ispraćajući ih do vrata:

— Da nisu, možda, bacili oko na Harperov rudnik srebra?

Maršal odmahnu glavom:

— Sigurno nisu, šerife. Tako sitna riba ne može namamiti Rika Lopeza čak iz Novog Meksika...

—o—

Vođa bande je uspeo da umakne, a sa njim i dvojica njegovih najbližih saradnika: Bat Keler i Džib Moom.

Međutim, Vajat Erp i Dok Holidej nisu znali da je isto tako uspeo da umakne i zločinac zbog koga su i došli do Imperijala.

Čim su se razbonjici našli iza rešetaka, dva prijatelja su krenula da traže ubicu malog crnca. Dok Holidej je primetio:

— Lopez je glasno vikao naša ime na, tako da sada samo još nekoliko nagluvih baba i nekoliko dece ne zna da smo u gradu, maršale.

— Na žalost, to nisam nikako mogao da sprečim.

I maršalu je bilo jasno da je bespredmetno da sada traže čoveka za koga ne znaju ni kako izgleda.

Holidej je išao iz krčme u krčmu i posmatrao goste.

Maršal je pročešljao hotele i prenoćišta.

Ništa.

Kada su se ponovo sreli pred šerifovom kancelarijom, kockar reče:

— Video sam najmanje tuce smrtno uplašanih lica, ali ni jedno ne bi

moglo biti lice čoveka koga mi tražimo.

Vajat je slično prošao u svom obilasku.

— Ja sam ipak nešto našao, Dok. Mali pansion u kome sam iznajmio dve sobe.

—o—

U to vreme se ubica nalazio pet milja udaljen od grada. Jahao je duž potoka, osvetljenog zvezdama, u pravcu zapada.

Nije ni primećivao da se vraća putem kojim je tako uporno grabio napred.

Jahao je oborene glave. Nagnuo se prema vrhu sedla i piljio u srebrnastu traku potoka. I konj je obesio glavu. Bio je sasvim iscrpljen. Hod kroz močvaru dokusurio je jadnu životinju.

Ipak, išao je dalje. Bio je žilaviji nego što je to konjokradica i slutio. Najзад, to je bilo najbolje i najomiljenije grlo starog farmera Džastina. Samo je smrt malog Harija mogla da potisne iz svesti farmera gubitak tako dragocenog konja.

Kada je daleko na horizontu ugledao naselje, bilo mu je jasno da će morati negde da svrati i snabde se hlebom i drugim potrebama.

Makar i po ceni treće žrtve...

Ubijeni kauboj iz Imperijala nije mu izlazio iz glave, uprkos iscrpljenosti, hladnoći, gladi i žeđi. Sve vreme je mislio na njega.

Ne, on nije hteo da ubija. No, našavši se u jednom na takvoj stramputici, izgleda da povratka nije bilo.

— Ja nisam ubica — govorio je samom sebi, oblizujući od žeđi ispucale usne. — Onog dečaka na farmi kod Dodž Sitija nisam hteo da ubijem, pa ni onog kauboja u Imperijalu. Deran me je uplašio, a kauboj me je doveo u situaciju da drugog izbora nemam. Prinudio me je da pucam. Na drugoj strani ulice stajao je Vajat Erp! To bi značilo kraj. Moj kraj. I zbog toga sam morao da izaberem kaubojev kraj!

Možda maršal nije uopšte zbog njega došao u Imperijal?

Nije isključeno da je došao zbog onog razbojnika Lopeza?

Bio bi to paklen splet okolnosti, ako ga je Erp pratio iz Dodža, a onda u Imperijalu naleteo na Lopezu-vu bandu.

Ne, to nije moralo biti isključeno. Što je duže razmišljao, sve je više bivao uveren da nije morao da ustreli kauboja.

— Nisam to smeo da učinim... — mrmljao je. — Nisam imao pravo na to.

Kako je samo teško biti otpadnik, razbojnik.

Gorko se osmehnuo, sećajući se svog odlaska iz zavičaja. Bio je hladan i nepristupačan prema sestri. U dubini duše nadao se ipak da će na zapadu nešto steći i vratiti se. Vratiti kao bogat čovek da olakša Lizi život i oslobodi je teškog bremena, Lizi je morala da posluži u jednom salunu da bi mogla da se prehrani. On joj kao odgajivač konja nije mogao da pomaže. Jedva je i sam živio od bedne plate. Pored toga, ono što mu je najteže padalo, bilo je poniženje koje je za tih nekoliko crkavića morao da podnosi.

Hteo je da učini nešto u životu. Da zaradi kako bi postao samostalan!

Nikada nije ni slutio da je za ubicu veći teret od bekstva, napora, žeđi, gladi i hladnoće sopstvena sa-vest. Mladića iz Ohaja je ona sada neizdržljivo mučila.

Nije trebalo da ubije ni dečaka! Zbog čega je uopšte morao da ukrade konja! Već samo to bilo je nedelo koje se u ovim krajevima kažnjavalo smrću.

On je to dobro znao. Džon Tankred se celog svog života bavio konjima.

U tim trenucima mu to nije padalo na pamet. Prosto, bio mu je potreban konj.

Begunac bez konja je bio izgubljen. Rastojanja između naselja bila su suviše velika. Dakle, morao je da pribavi konja. Onda se sve ostalo dogodilo.

Sve ostalo? Kome je to trebalo da kaže? Možda nekom sudiji? Ili Vajatu Erpu?

Stresao se pri pomisli da ga je maršal tako nepogrešivo sledio, bio mu je odmah na početku za petama i umalo ga nije uhvatio u Imperijalu.

Ako je ta pretpostavka tačna, onda će ga sigurno i uhvatiti ma kud išao. Za maršala nema zametnutih tragova!

Konj je sam krenuo preko travom obraslog proplanka i počeo da rže.

Džon Tankred se nije čvrsto držao u uzengijama, tako da je izleteo iz sedla i poluošamućen pao uz samu ivicu potoka.

Oči su ga pekle. Zagledao se visoko u zvezde iznad sebe.

Šta je to učinio od svog života!

Zbog toga što je bio svojeglav, nedokazan i uobražen mladić, napustio je svoj posao na ranču. Dobar posao! Prvi put je bio iskren prema sebi. Lizi je morala da radi, ne zbog toga što je plata na ranču bila bedna, nego što nije mogla da pokrije i sve njegove prohteve i potrebe njegove sestre! Kako je ona, koja je zarađivala manje od njega, mogla da ima ušteđevinu! Prosto hteo je na zapad i postao ubica!

Dvostruki ubica!

Očajavao je. Ruke vlažne od zemlje pritisnuo je na lice.

Iz grudi mu se oteo jauk. Briznuo je u plač. Trgao ga je šum.

Sivac! On je umorno vukao noge, ali je uporno išao sve dalje. Uzde su mu se vukle po zemlji.

Tankred naglo skoči na noge. Trčao je za konjem posrćući.

— Hej, čekaj! Čekaj me!

Životinja se nije obazirala na njegove povike. Nastavila je prema potoku i zagnjurila glavu u vodu.

Mladić je posmatrao taj prizor. Kroz glavu mu je proletelo: to je sve što imam — ovaj konj!

Morao je da ga sačuva! Neka samo pije, koliko god može! Tamo preko, ispod krovova naći će sena!

Zakleo se samom sebi da neće napustiti naselje pre nego što pribavi hranu za svog sivca!

Četvrt sata kasnije stigao je do prvih kuća.

Ušao je u jedno veliko dvorište krajnje otupeo i ravnodušan.

Tek kada je zakoračio dublje, ponovo ga je spopao užasan strah. Strah koji ga je gotovo ugušio. Nesvesno je spustio ruke i dodirnu hladnu dršku revolvera.

Osetivši hladan metal, setio se dvorišta male farme u blizini Dodž Sitija, mračne, vlažne štale i straha kada je čuo tup pad nekog predmeta. Zatim su mu u ušima odjeknule pretnje kauboja koji mu je poverio konje na čuvanje. Njegovih glasnih povika koji su svakog trenutka mogli da privuku pažnju najopasnijeg od svih čuvara zakona — Vajata Erpa. Oba puta je iz straha za svoju kožu povukao obarač.

Hoće li sada ovde, braneći svoj život — uništiti tuđ? Možda, možda će mu ipak uspeti da izbegne zločin?

Iz kuće se čuo šum.

Tračak svetlosti pade na stepenice. Sišao je starac govoreći sam sa sobom.

Mladić iz Ohaja se uvukao u udubljenje kraj stepenica, stežući revolver uz grudi.

Pustio je starca da prođe pored njega.

Vukući noge, starac je išao lagano hodnikom i približavao se vratima sobe. Otvorio ih je i stavio lampu na sto. Pošto je to obavio sručio se u jednu naslonjaču i zario lice u šake. Iza njega u hodniku je stajao mladić koji je već ubio dva ljudska bića da bi spasao svoj život. Sada je grčevito stežući kolt, kroz poluotvorena vrata posmatrao starca.

Stari Vint Svanvik je bio bolestan. Žuč mu je obolela. Često su ga neizdržljivi bolovi noću dizali iz postelje. Ustajao bi i silazio da skuva čaj.

Ove noći ni za to nije imao snage. Sedeo je tako šćućuren u naslonjači čekajući da bolovi bar malo uminu.

Tankred se odvoji od zida i na vrhovima prstiju pođe prema vratima sobe u kojoj je sedeo bolesni starac.

Udario je drškom kolta o naslon. Stari se trgao ali nije dizao pogled.

— Jesi li tu? Jesi li konačno tu? — pitao je ječeći.

— Da, ovde sam.

Džon Tankred nije ni slutio da to nesrećni starac misli na smrt, koja je to, uostalom, i mogla da bude.

— Tu si, znači? Krajnje je vreme. Devedeset i tri je suviše, stvarno suviše. Dugo je i za dobro i za zlo... za sreću i nesreću...

Mladić iz Ohaja spusti oružje. Pođišla ga je ledena jeza. Starac je bolestan i ima devedeset i tri godine.

Devedeset i tri! Isto onoliko koliko je imao njegov deda u Sinsinatiju kada je pao niz stepenice i slovio vrat.

Teško je disao. Oči su ga bolele, jer je dugo netremice gledao u starčeva povijena leđa.

— Mister... ja sam žedan — rekao je muklo.

Stari Svanvik je lagano podigao glavu i osluškivao reči. Neki čudan, nepoznat glas.

To kao da je starca izvuklo iz apatije.

Teško je poverovati da je smrt žedna!

Okrenuo je glavu i uplašeno podigao ruke. Uhvatio se za vrat.

— Ne... Ne... tako, molim vas! Ja... hoću da umrem... ali ne od metka!

Tankred mu pritrčao, kleče pored njegove naslonjače i uhvatio ga za mršavu starački bleđu ruku.

Vin Svanvik je sa čuđenjem gledao mladićevo izobličeno lice, koje se grčilo, pogled užarenih očiju.

Da nije neki ludak provalio u njegovu kuću?

— Mister... žedan sam... Umirem od žeđi! Gladan sam. Bežim! Gone me... Ja sam ubica!

Starac je razrogačio oči i zinuo u čudu.

— Ubica! — ponovio je plašljivo, kao da se užavasa samo da izgovori tu reč.

— Žedan sam, shvatite me konačno! Za petama su mi! Vajat Erp mi je za petama. Vajat Erp!

Starac se ponovo trže i izvuče ruku, koju mu je Tankred stezao. Lagano je ustao iz naslonjače.

— Vajat Erp? On ti je za petama?

— Da!

— Onda si izgubljen — rekao je iznenada ravnodušnim glasom. — Onda si već izgubljen, čoveče. Prema tome potpuno je svejedno hoćeš li ovde dobiti hleba i čaja... on će te pronaći!

Tankred se malo pribrao. Slabost kao da je bila rukom odnesena.

Skočio je i uperio revolver. Čulo se škljocanje.

— Žedan sam, stari. Muči me glad!

Svanvik kao da je zaboravio na svoje bolove. Mirno je odmerio ubicu i rekao:

— U redu, hajde sa mnom. Idemo u kuhinju.

Okrenuo se i pošao prema vratima. Onda je osetio cev revolvera na leđima i zastao.

— Ni reči stari, ni glasa. Inače ćeš umreti kao i ona dvojica što su... I oni su umrli, jer su... me odali... Dečak...

Glas kao da mu se slomio. Uhvatio ga je snažan nezadrživ napad plača. Suze su mu se potocima sli-vale niz lice a trzaji potresali telo.

Potpuno slomljen klonuo je na stolicu i stegao pesnice. U desnoj ruci mu je još uvek bio kolt. U jednom trenutku je obe pesnice podigao u visinu glave i pritisnuo njim slepoočnice. Hteo je da na taj način odagna užasne misli koje su mu izazivale fizički bol.

Starac je stajao na vratima i iznenađeno ga gledao.

Posle dužeg vremena upitao je, izgovarajući lagano svaku reč:

— Ti si ubio jedno dete?

Tankred podiže glavu kao bičem ošinit. Oči su mu svetlele. Podigao je revolver.

— Da, ubio sam dečaka! Ali nisam znao da je dete kada sam ušao u štalu. Nisam znao da tamo ima nekog. Bilo je mračno.

— Ti si hteo da ukradeš konja?

Ovaj mirno izgovoreni zaključak kao da je otreznio Tankreda. Lagano je ustao sa stolice.

— Šta vi znate?

— Ništa. No, nije teško pogoditi šta neko po mraku traži u štali i trza se na šum. Hajdemo u kuhinju.

Ne obazirući se više na nepoznatog ubicu, starac ode u kuhinju i počeo da priprema čaj.

Sat kasnije ubica je napustio starčevu kuću. Jeo je i pio. Svanvik mu je još dao da ponese hleba, soli, sira i suvog mesa.

Kada su bili na kapiji, spustio je pred mladića iz Ohaja manji džak pun zobi i rekao:

— Grešiš. To je uzalud.

Tankred promrsi:

— Prištedite te savete za nekog drugog, stari. Znam šta treba da činim.

— Ti to očigledno ne znaš. Sada ćeš se vinuti u sedlo i odjahati dalje. Najkasnije za tri dana bićeš opet na ivici snage. Tako iscrpljen, ponovo ćeš upasti u nečiju kuću i verovatno nećeš imati sreće da naiđeš na starca kao ja, koji ne strahuje od smrti. Ljudi potežu oružje, napadaju, viču samo iz straha za sopstveni život. I sa tobom je tako. Možda ćeš opet nekog ubiti. Ne zaboravi: teret koji sada носиš može samo da bude sve teži i teži.

Tankred ga je netremice posmatrao, a onda gotovo kriknuo:

— A šta treba da činim?

— Ostani ovde, dok on dođe. Ako je već u Imperijalu, nećemo dugo čekati da se ovde pojavi.

— Jeste li vi poludeli? Ustreliće me kao divlje, pobesnelo pseto.

— Maršal Vajat Erp? Ti o njemu imaš veoma loše mišljenje. Ja ga ne delim, momče.

Tankredova glava klonu na grudi:

— Treba da...ga ovde sačekam...

Starac, koji je očekivao da će mladić učiniti još gora nedela ako ode, nagovarao ga je i dalje:

— Može ti se dogoditi da ubiješ oca porodice, time ti se teret na duši višestruko povećava i vuče te sve dublje i dublje u kaljugu zločina. Ti nisi okoreo zločinac. Nisi čovek koji

će to lako i bezbrižno nositi na duši. Ti još imaš savesti, dečko. Ostani ovde, a ja idem njemu u susret. Govoriću s njim.

— I šta mislite da ćete time postići? — upitao je mladić iz Ohaja.

— Možda je to za tebe jedina šansa. Reći ćeš mu ono što si malo pre meni ispričao. Kako si u sve to upao ...

Tankred se gorko nasmeja:

— Vi više ne stojite čvrsto na ovoj surovoj zemlji, stari. Vajat Erp je mlad čovek, nije starac blizu smrti. On će potegnuti kolt i ustreliti me. To je njegovo pravo — čak dužnost.

— U zabludi si, mladiću. Mnogo sam slušao o njemu. On je veoma pravičan čovek. Ako među čuvarima zakona ima dobrog čoveka, onda je to on. Znam to vrlo dobro, siguran sam.

— Besmislica — ječao je Tankred. To su želje, bajke za decu, snovi koji se nikada ne mogu ispuniti. Maršal me nije sledio da bi slušao moju jadikovku. Ne zato da bi čuo kako me je onaj stari lupež u vozu za Sent Luis pokrao do prebijene pare i na neki način gurnuo na stranputicu. Neće hteti da sluša da sam nedužan osuđen u Fort Skotu, da sam pobegao ... da mi je bio potreban konj ... da sam tako uplašen nehotice ubio dete ...

Nije završio rečenicu. Pošao je prema svom konju, vinuo se u sedlo i odjahao.

Starac zatvori kapiju i vrati se u sobu.

Svetiljku je približio prozoru kako bi se svetlost mogla videti još izdaleka, sa istoka. A na istoku se nalazio mali grad Imperijal.

—o—

Sledećeg dana u rano jutro Vajat Erp i Dok Holidej su već bili na nogama.

Pošte doručak još nije bio gotov, Vajat Erp pođe do šerifske kancelarije.

Kada se vratio, zatekao je Doka Holideja zadubljenog u čitanje novina. Nešto je izgleda posebno privuklo kockarevu pažnju.

Tek kada je Vajat privukao svoju stolicu, Dok podiže pogled.

— Slušajte samo, ovde piše nešto dosta zanimljivo. U sredu u zoru je pobegao iz Kolorado ekspresa pljačkaš poštanske kočije, osuđen na doživotnu robiju. Zove se Džon Tankred (prema njegovoj izjavi). Pretpostavlja se da je iz Ohaja. Između Fort Skota i Hortona je napao poštansku kočiju i ubio vozača Džemsa Haveloka i zajedno sa svojim pomoćnicima izvukao iz uništene kočije sanduk sa zlatom. Uхваćen je i izveden pred sud u Fort Skotu, gde je osuđen na doživotnu robiju u Se skatevi u kampu II. U noći između utorka i srede transportovan je željeznicom koja vodi preko Vičite za Dodž Siti i dalje do granice Kolorada. Nalazio se u pratnji dvojice čuvara zakona. Nedaleko od grada Dodž Siti uspelo je zločincu da savlada šerifa Haveloka i njegovog pomoćnika. U istom kupeu nalazila se u vreme napada i supruga i devetnaestogodišnja ćerka guvernera. Ubica je nekoliko milja iz Dodž Sitija iskočio iz voza.

Tankred je visok, ima sive oči,

smeđu kosu, nosi smeđe kožno ode-
lo i odličan je strelac!

Maršal protrlja bradu.

— Naš čovek!

— Besumnje. Bio mu je potreban
konj, a Džastinova farma se nalazi
zapadno od pruge. Najbliža je.

Vajat Erp je još dok su jahali us-
put, izrazio sumnju da ubica malog
Harija verovatno došao vozom. Ti-
me bi se moglo objasniti što nije
imao konja, nego posegnuo za tu-
đim.

— Sada bar nešto znamo o nje-
mu.

— To baš nije mnogo, ali cela pri-
ča zvuči prilično verovatno.

Uskoro im je donesen doručak.

Maršal na kraju zapali cigaru i
nadnese se nad malu kartu pokraji-
ne koju je dobio od šerifa. Holidej
ga je neko vreme ćutke posmatrao,
a onda upita:

— Da ne mislite možda na ubije-
nog kauboja?

Vajat klimnu glavom:

— Da, kako vam je to palo na pa-
met?

— Pa, nagnuti ste nad kartu a ne
gledate je. Osim toga, malo pre ste
išli kod šerifa i, jasno, morali da
prođete pored trema na kome je
momak ubijen...

— Od recepcije je stajao dečak koji
je upravo doneo malo bure viskija.

Bio je to mali Bili Haston, dečak
koji je Tankreda prevario za dolar.

Tu stvar sa dolarom je odavno za-
boravio. Svom drugu, malom Garsi-
ji, uzeo je pred vratima bure sa vi-
skijem samo zbog toga da bi imao
razloga da uđe u hotel i vidi Vajata
Erpa i Doka Holideja. Čuo je da
dvojica slavnih ljudi sede unutra.

— Ti donosiš viski? — upitao je
vlasnik.

— Da.

— Gde je mali Garsija? Da nije
opet bolestan?

— Ne, napolju je na kolima mis-
ter Falera...

— I zbog toga ti unosiš ovamo vi-
ski? Garsija mi ga uvek unosi i za
to dobije deset centi. Ja sam mu to
odavno obećao.

— Ja i ne tražim tih deset centi,
mister.

Dečak okrete glavu i potraži po-
gledom dvojicu slavnih ljudi. Sedeli
su za stolom kraj prozora.

Vajat Erp je baš pripaljivao ci-
garu.

Onda je mali Bil čuo kockareve
reči i na užasavanje vlasnika hotela
potrčao prema stolu kraj prozora.

— Bil, šta ti pada na pamet?
Ostani ovde! Mali lupežu!

Potrčao je za deranom, ali nije
uspeo da ga zaustavi. Bili je već
uspeo da stigne do stola.

— Mister Erp! Imam nešto da
vam kažem. On mi je dao dolar,
onaj stranac. A taj dolar je dobio baš
od Leonida Kalagana. Čuo sam.

— Kalagan? — upita maršal izne-
nađeno. — Tako se zvao ubijeni kau-
boj koga je našao na tremu?

— Da to je jedan od Velingtono-
vih kauboja. Možda ga je taj stranac
ustrelio. Možda zbog toga što je do-
bio samo jedan bedni dolar za tako
dugo čuvanje konja na ovoj hladno-
ći. A možda, jer je bio gnevan na
mene.

— Na tebe?

U to je vlasnik hotela stigao do
stola, dokopao dečaka za ramena i
naglo povukao.

— Izvinite, gospodo, ovaj deran je...

— Čekajte! — Vajat povuče dečaka prema sebi. — Kako se ti zoveš, mališa?

— Bil Haston. — Ovog puta se mali Bili nije usudio da se posluži Garsinijinim imenom i laže maršala.

— Tako, Bil, ja sam uveren da ti imaš doista nešto značajno da ispričaš. Govori, ali pazi: samo istinu!

Posle ovog upozorenja dečak ga do detalja obavesti o svemu što se dogodilo prethodne večeri.

— I ti si ga dakle, prevario za taj dolar?

Tada je tek mali Bil slagao prvi put.

— Ja ustvari i nisam imao nameru da ga prevarim, maršale. Odjednom me uhvatio strah od tog stranca. Izgledao je kao pravi razbojnik.

— Slušaj, Bili, odnesi odmah onaj dolar tvom prijatelju čijim si se imenom poslužio. Nemoj pokušavati da mi podvališ, ja ću ga pitati.

Kada je dečak otišao, dva prijatelja ustaše od stola i platiše račun.

Momak im je u međuvremenu već osedlao konje. Jahali su neko vreme glavnom ulicom, a onda skrenuli na sever i napustili grad.

Mali Bili Haston im je dao daleko bolji i precizniji opis odbeglog ubice, nego što je to učinjeno u novinama.

— Hoćemo i dalje ovim pravcem?
— pita je Holidej.

— Ne, ali ne bih želeo da se u gradu prepričava u kom pravcu smo odjahali. Najbolji način da nekog sprečite da nešto prepričava, jeste ne dati mu materijala za to.

— Dakle, u kom pravcu ćemo doista jahati?

— Dve milje prema severu. Vidi-te one brežuljke tamo? Kada njih budemo prešli, skrenućemo na severozapad. To je prostrana visoravan, koju odozgo možemo sasvim lepo da osmotrimo. Ako Tankred nije krenuo putem kojim ide poštanska kočija, onda ćemo još moći da vidimo njegove tragove.

Čim su se popeli na proplanak, maršal je zaustavio svog ždrepcu i posmatrao horizont na zapadu.

Tačno uz svetlucavu traku malog potoka, kroz visoku travu, kao da je bila povučena jedna crta.

Holidej, koji je pratio pogled svog prijatelja, odmah izvadi iz bisaga svoj Nelzon dogled, i upravi ga prema zapadu.

— Grom i pakao! Vi doista imate sokolove oči, Vajat! To je trag jednog jedinog jahača.

— To bi jasno mogao da bude i trag nekog nedužnog kaubojca, koji je hteo da prekrati put sa svog pašnjaka i krenuo tuda, ali bi i isto tako mogao da bude i Tankredov trag.

— I šta smerate?

— Moram utvrditi koliko je bezazlen taj trag. Dakle idemo dalje na zapad!

Holidej je ćutao. Dugi niz godina je jahao sa Vajatom Erpom i iz iskustva znao da njegov prijatelj ima veoma razvijeno šesto čulo na koje se moglo gotovo sigurno osloniti.

Kada su pred sobom ugledali malo naselje i približi mu se, primetili su jednog čoveka koji kao da je baš njih očekivao. Hramao je i ćopao idući im u susret.

/ Bio je to stari Svanvik.

— Helo! — vikao je još iz daleka.

— Je li tu Vajat Erp?

Dva prijatelja se pogledaše začuđeno. Holidej je podozrivo motrio starca, a zatim mu je pogled kliznuo dalje prema dvorištu..

Starac im je u međuvremenu prišao i zagledao maršala.

— Jeste li vi Vajat Erp?

— Otkud vam takva ideja?

— Moje ime je Svanvik — govorio je promuklim glasom gotovo bez daha. Onda ih je podrobno obavestio o svemu što je te noći doživio.

Dok i Vajat su ga sasvim razumljivo napregnuto slušali.

— On je odjahao dalje — završio je starac svoju priču. — Odjahao je zbog toga što više u svom srcu nije imao snage.

— Srcu? — upita Holidej sa gorčinom u glasu. — On je ubio dete, mister Svanvik.

— Da, Dok. Tako je. Ali je on takođe nesrećnik. Tamo preko, u mojoj maloj sobi se skljkao i plakao kao malo dete. Već sam mislio da sam ga ubedio da ostane, ali on je izgubljen. Zbog toga je nastavio put.

— Da bi i dalje ubijao ljude! — procedi kockar kroz zube.

— On neće, on nipošto ne želi da nekog još ubije. Strahuje čak od toga. Ali, strahuje i od smrti. Od smrti u kamenolomima Seskateve. Plaši se od ruke nekoga kod koga će morati da provali da bi se dočepao hrane. Najviše, međutim, boji se maršalovog revolvera. Rekao mi je: on će me ustreliti kao pobesnelog psa!

Maršal je neko vreme sedeo u sedlu, ćutljiv i zamišljen.

— Hvala, mister Svanvik — rekao je i podigao uzde. — Vi ste mu istina, pomogli da nastavi put. No i nama ste pomogli. Sada ga bolje poznajemo.

Pošto su pozdravili starca, krenuli su u punom trku prema zapadu.

— Primećujete li kuda on jaše? — upitao je maršal pošto su prevalili nekoliko milja.

— Da, na zapad.

— Tako je, samo na zapad.

Holidej se raspitivao krajnje radoznalo:

— Recite mi zašto ste jutros zapravo promenili pravac i sledili jedan mali neodređen trag kraj potoka. Konačno i sami ste rekli da je to mogao da bude isto tako i trag nekog kauboja, koji je put uz potok izabrao kao prečicu u povratku sa pašnjaka.

— I bio je trag, Dok. A na putu prema severu ne bismo našli nikav. Najzad, baš tamo kraj potoka smo i otkrili otisak kopita koji potiče od njegovog konja. Nije nevažno što su na zapadu brežuljci, a na severu planine. Ko beži, kao naš čovek iz Ohaja, taj ne jaši u planine.

— A tamo kuda on jaši, zar tamo planina nema?

— Ima, još kako. Čak težih i manje premostivih, za njega naročito. No, on to ne uviđa. On hoće dalje. Da odmakne što više. Umaknel Ostao je veran svom starom pravcu, koji nikako nije sever, nego, posmatrajući iz Ohaja, vodi na zapad

Dakle, maršal je na tome gradio pretpostavku. Neko ko dolazi iz Ohaja, ko je prevalio Indijanu, Illinois i Misuri, neće sada najednom skrenuti i nastaviti put ka severu.

Tankred je iz svog zavičaja krenuo na zapad, sigurno s drugim namerama i snovima. Na zapad hoće i sada.

Ako su dva prijatelja iz Dodž Siti-ja pretpostavljala da će ubicu u bekstvu još istog dana uhvatiti, bili su u zabludi. Ma koliko im on sada već izgledao na domaku, nipošto to još nije bio.

Devet milja iza kvekerskog naselja Harlej Sandi maršalov ždrebac se spotakao o jednu izbočinu, zaklonjenu visokom prerijskom travom. Čovek iz Misurija je u širokom luku izleteo iz sedla i pao leđima pljoštimice na čvornovato stablo.

Ostao je da leži potpuno ošamućen.

Takva nezgoda mu se nije dogodila do sada, iako je već godinama bio u sedlu i krstario državama uzduž i popreko po svakakvom terenu. Nebrojeno puta mu se doduše dešavalo da poleti iz sedla, ali mu je uvek u poslednjem deliću sekunde uspevalo da se nekako zadrži na leđima životinje.

Jahali su u paklenom tempu, a i udarac je bio veoma žestok.

Kada je posle izvesnog vremena otvorio oči, video je iznad sebe užarenu loptu sunca, koja se bližila zapadu. Koliko je mogao, Holidej ga je šeširom zaklonio.

Kada je hteo da ustane, osetio je neizdržljiv bol u leđima. Usta su mu bila suva.

— Hvala bogu! — rekao je žustro nekadašnji zubni lekar iz Bostona. — Upotrebio sam svu mirišljivu so, koju sam imao, a i sav viski samo da vas probudim.

— Šta... se dogodilo?

— Vaš vranac se sapleo.

— Nebesa, nije valjda slomio nogu?

Kockar odmahnu glavom, uspravi se i zabaci šešir na potiljak. Odahnuo je sa olakšanjem i zapalio cigaretu.

— Eno vašeg konja. Stoji tamo preko...

Vajat je hteo da okrene glavu, ali nije mogao. Sprečio ga je neizdržljiv bol u leđima i vratu.

Kockar lagano zazvižda. Na to vranac pride bliže. Oborio je glavu kao da ima nečistu savest što je njegov gazda povređen.

Holidej ga je blago milovao po vratu.

— Hajde, Bleki, nisi ti ništa kriv. Šta možeš. Idi sada, vrati se kod svog prijatelja.

I doista, maršalov konj se uputi hodom do kockarevog, koji je bio vezan za drvo. Bilo je savim dovoljno da vezuju jednog od konja. Druzi u tom slučaju nije nikuda micao.

— Šta je sad ovo... zašto tako teško pokrećem glavu? — rekao je maršal zabrinuto.

Holidej je stajao nedaleko od Vajata, raskoračen, sa palčevima zadnutim u zeleni svileni prsluk. Cigaretu mu je bila u zubima.

— Nije samo glava ta koju teško možete da pokrenete, Vajat...

Maršal u trenutku poblede.

— Šta... šta to treba da znači?

— Ni sam još ne znam. Negde je nešto krenulo.

Maršal proguta pljuvačku. Onda procedi kroz zube:

— Pomozite mi da ustanem, Dok. Kockar odmahnu glavom:

— To ne bih učinio.

— Nećete me valjda ostaviti da ležim ovde, dok se nešto ne promeni.

— Ne, nipošto. Očekujem kola.

— Šta očekujete?

— Kola, rekao sam vam.

Dok Holidej je zatim ispričao svom prijatelju da je izašao na drum koji prolazi nekoliko stotina jardi severnije i da je tamo video dva jahača. Bili su to kvekeri iz Harli Sandeja, koji su mu obećali da će dovesti pomoć.

— Ali to je besmislica, Dok — uzviknuo je Vajat. — Ne mislite valjda ozbiljno da ću dozvoliti da me kvekeri natovare na kola i odvezu?

— Sumnjam da ćete imati drugog izbora.

— A šta sa banditom? Tankred! On je bio samo nekoliko milja ispred nas!

— Da, tačno!

— Moramo dalje! Da nećete valjda da ga sledite do Kolorada?

— Ništa nam drugo ne preostaje.

Tek tada je maršal primetio da se veče bliži.

— Prokletstvo, zar sam ja tako dugo spavao?

— Na žalost.

Uskoro su čuli kotrljanje točkova po kamenitom tlu. Kočija se približavala.

Kockar uzviknu:

— Evo ih, već dolaze.

Bila su dvojica. Mlađi i stariji. Pomogli su Holideju da maršala podigne i smesti ga u kola.

Vajat je pri tome stezao zube da ne jauče glasno od bolova. Hladan znoj orosio mu je čelo.

Njegov prijatelj je sve vreme neupadljivo ispod oka motrio na njega.

Kola su lagano išla prema gradu. Kockar je smestio povređenog maršala u mali Homerov hotel. Za sebe je iznajmio sobu odmah do Vajatove.

— Preko stanuje jedan stari lekar. Poslao sam po njega.

Lekar je imao skoro sedamdeset godina. Bio je sasvim sed i mršav, kao grančica.

Pregledao je povređenog Erpa i upitao:

— Ko ga je previo i postavio ove tri grane?

— Ja — uzvratila Holidej.

Lekar klimnu glavom.

— To ste veoma spretno uradili, mister. Ni ja ne bih mogao bolje.

— Vajat, koji je ležao u postelji poluošamućen, tek sada je primetio zbog čega ne može da se pokrene. Holidej mu je stavio dva čebeta na leđa i vezao tri jake grane, baš zbog toga da ne bi mogao da se miče i slučajno, nekim neopreznim trzajem tela, još pogorša svoje stanje.

— Doista izuzetno vešto — mrmljao je stari lekar. — Mislim da ga sada možemo osloboditi toga.

Oslobodili su maršala veza zajedničkim naporima. Bolej rečeno, to je učinio Holidej sam.

— Izgleda da ništa nije slomljeno. No, mora da je u pitanju jače iščašenje.

Holidej stade uz starog doktora i reče kao uzgred:

— Levo rame. Bilo je ispalo iz zgloba. I...

— Bilo?

— Ja sam ga namestio. Strašno sam se uplašio, jer je glavu držao nekako suviše iskrenutu na desnu stranu. Već sam pomislio da je nešto sa vratnim pršljenovima. No to mora da je bilo u vezi sa ramenom. Najzad sam uspeo da mu namestim rame i glava je došla u normalan položaj. Bandažirao sam ga da ništa ne rizikujem.

Lekar je prekinuo pregled i popravio naočari, koje su mu pale do samog vrha nosa. Podigao je pogled prema kockaru.

— Verovatno ste mu spasli život. U takvoj situaciji čovek može sebi da napravi grdne nevolje, samo ako učini jedan jedini nezgodan pokrete. To je isto sa prelomom... No, šta vam ja to pričam. Vi ste sigurno lekar.

Holidej se jedva primetno osmehnu.

— Možda sam to nekada bio. No, od tad je prošlo mnogo vremena.

—o—

Za tri dana se maršalovo stanje znatno poboljšalo. Mogao je već da pokreće ruku.

— Moramo dalje, Dok! — govo-

rio je nestrpljivo, — kada je kockar ušao u njegovu sobu, sa devojkom, koja im je donela kafu.

— Kako to mislite? Treba li možda da vas utovarim na neka kola? Jahati, naime, ne možete.

— A zašto ne? Ljudi su ovde dobro namerni i predusretljivi. Šerif će nam sigurno nabaviti neka kola...

Dok Holidej je nabavio kola. Dao je nalog da se napravi posebno sedište od žica, prekrivača i jastuka. Dva dana kasnije je Holidej odneo Vajata uz pomoć vlasnika hotela dole u dvorište.

— Nadaймо se da će sve biti dobro — rekao je stari lekar, zabrinuto stojeći uz kola.

— Mora da ide dobro. Nama se veoma žuri, doktore.

Stari lekar je odmahivao glavom.

— Ne poznajem ni jednog čoveka, koji bi takav napor mogao u tom stanju da izdrži. Kladim se da neće izdržati ni jedan sat.

Bilo je to doista pravo mučenje. No, maršal nije izdržao samo jedan sat. Punih pet.

Onda su najzad sa ovom lakom zapregom izbili na glavni drum, koji vodi do Kolidža, a odatle do granice Kolorada.

Pomoćnik kovača je video čoveka iz Ohaja.

— Jahao je u pravcu zapada!

Dva dana kasnije u Fort Lionu su govorili sa jednom ženom, koja je čistila ulicu ispred bara u glavnoj ulici. I ona je takođe videla jahača.

— Jahao je sivca. Nosio je smeđe kožno odelo i jahao prema zapadu.

I dalje u La Junti je viđen. Ovog puta ga je primetio neki starac. U

Roki Fordu su dve devojke primetile sa prozora jahača na sivom konju kako napaja životinju na kamenom pojilu odmah ispred njihovog prozora.

Tako su stigli i do Puebla. U tom velikom gradu izgubili su begunčev trag.

Maršal je posle nekog vremena uspeo ponovo da ga nađe. I to u jednoj konjušnici. U svakom većem gradu molio je Holideja da ga vozi u konjušnice.

Džoel Mekintoš, šerif u Pueblu, poznavao je Holideja od ranije i odmah ponudio maršalu svaku pomoć koju je u stanju da mu pruži.

U Overakovoj konjušnici je Holidej našao jednog sivca, koga vlasnik nije poznavao. Potpuno iscrpljen, dokrajčen dugim jahanjem.

— Zar on ne pripada vama? — pitao je maršal sa kola.

— Ne. Tog konja mora da je primio stari Pinki. Možemo da pitamo mog štalskog momka gde je vlasnik ove rage sjahao...

Ono čega se maršal pribojavao pokazalo se tačnim. Vlasnik sive rage nije nigde sjahao, nego je ujzahao na odmornog konja, do koga je došao doplatom od deset dolara, uz naravno, sivca.

— Kakvog konja je uzeo?

— Ridana. Veoma dugih nogu, jak i brz. Dobar konj. No, ne više tako mlad. Više može da koristi u planinama. Tamo se jahač i uputio.

Vajat izmenja pogled sa Dokom. Onda se zahvali šerifu i ostalima na pomoći. Nastavili su put.

Dalje na zapad. Čada su tragovi begunca bili sve vidljiviji. Vajat i

Dok su već dobro poznavali mladića iz Ohaja. Znali su njegovog konja takođe. Bili su uvereni da bi ga odmah na sto jardi poznali među hiljadu ljudi.

U Salidi je trag iznenada nestao. Kao da ga je zemlja progutala.

Dva prijatelja iz Dodž Sitija su se smestila u Vokerov pansion. Dok je kockar neumorno krstario gradom, maršal je očajnički vežbao svoje ukočene zglobove. Morao je ponovo da gospodari svojim telom. Što pre. Pri vežbanju su ga leđa, mišice i naročito rame, užasno boleli.

Sledećeg jutra Dok Holidej nije mogao da veruje svojim očima, kada je sa prozora svoje sobe video maršala u dvorištu kako jaše.

Obukao se na brzinu i otrčao dole. Stigao ga je tek na železničkoj stanici u razgovoru sa železničarem.

Bio je to razgovor, koji je maršal vodio iz sedla, jer nije mogao bez muke da silazi i penje se na konja. Na žalost, ni tu nije uspeo ništa da sazna.

Kockar ga je posmatrao nabranog čela.

— To mi se ne dopada baš mnogo, mister Erp — rekao je muklo.

— Ni meni, doktore Holidej. No, možda ćete mi prepisati neki lek, koji će mi pomoći da se bolje držim u sedlu.

—O—

Sledećeg dana u podne sreli su u dvorištu jednog sarača ženu koja je slučajno čula pitanja o beguncu.

Pocrvenela je kao krv i htela da napusti dvorište. Maršal je to primetio i preprečio joj konjem put.

— Govorite, šta znate, ženo! On je višestruki ubica. U Dodž Sitiju je ubio dete!

— Gospode bože!

Zagnjurila je lice u šake.

— Vi ste ga videli. Bio je kod vas.

Ćutke je kilmnula glavom.

— Zamenio je konja?

— Da.

— I? Odelo takođe, zar ne? — pitao je Vajat, sluteći šta se odigralo.

— Da, tako je, mister.

— Kakvog konja ste mu dali?

— Ona nema konja — umešao se Holidej. — Bio sam u njenom dvorištu prekjue.

— Nisam znala, šta ste hteli, mister.

— Znali ste vi i te kako dobro. Jedan od šerifovih pomoćnika vam je sve objasnio. Baš lepo što smo se ponovo sreli. Dakle, niste mogli da mu date konja. Onda, možda novac?

— Da, veoma malo, za starog riđana.

— Ipak dovoljno za novog konja ili...

Kockar je prekinuo u pola rečenice, jer je video da je Vajat naglo okrenuo konja.

Ponovo su hitali prema železničkoj stanici. Šef stanice im je morao reći gde stanuju njegova dva pomoćnika.

Jedan od njih je spavao u kokošnjcu. Bio je deveti sin siromašnog obućara. Nije imao šta da kaže. Nikoga nije video.

Drugi je spavao u polju.

Odmah ih je poznao. Kada su maršal i Holidej prilazili, pobledo je kao kreč. Još prvog dana po dolasku u grad Holidej ga je oslovio i raspitivao se o beguncu.

Vajat izvuče revolver iz opasača.

— Govorite, Flanagan.

— On... je došao noću... morao je da otputuje. Nije imao dovoljno novaca za kartu do Lidvila. Nosio je dva zamotuljka. Verovatno hranu.

Sada su tek saznali kuda se odbegli ubica uputio.

Maršala ni ovog puta šesto čulo nije izneverilo.

Džon Tankred je dakle ovde ostavio starog konja, dobro se snabdeo hranom i podmitio pomoćnika šefa stanice da ga pusti u voz bez karte.

Sada je imao prednost od najmanje tri dana.

Vraćajući se u hotel, kockar reče:

— Sreća da ćemo sada putovati vozom. Vi se sigurno više ne biste popeli u kola.

— Ne! — uzvрати maršal suvo.

— Slutio sam. A onda biste se posle sedam milja prevrnuli iz sedla.

— Ko zna.

— Bilo bi još suviše rano...

Ostavili su kola u dvorištu hotela, zapakovali stvari, platili račun, a onda se uputili na železničku stanicu. Natovarili su u furgon svoja dva rasna ždrepcu.

Voz je tek uveče krenuo prema planinama, za ubicom koji je već imao veliku prednost.

Gde se Džon Tankred iskrcao?

Bilo je to teško pitanje. Čovek iz Misurija je svaki čas prostirao na sedište malu kartu pokrajine, pokušavajući da odgoneta gde li je ubica mogao da se uputi.

Ovde kao da nije više bilo nekog logičnog puta za bekstvo.

Mladić iz Ohaja se ukrcao u voz samo da bi prevalio što više milja, umakao što dalje.

Kada se voz zaustavio u Natropu, maršal je sišao iz vagona i rekao vozovođi:

— Sačekajte, molim vas, da se vratim.

— Sigurno, ako se vratite do polaska voza, mister ...

— Moje ime je Erp.

Prilično ukočena koraka nastavio je put prema staničnoj zgradi.

— Vajat Erp! — čuo je železničar glas iza sebe. Vikao je putnik koji je bio u istom vagonu sa onim koji je sišao.

Bio je to Dok Holidej, koji je pošao za maršalom. Zastao je za trenutak pored vozovođe i oštro ga odmerio.

— Morate da sačekate, mister.

— Naravno — spremno uzvratila železničar. — Nadam se da neće trajati pet sati. Tada, naime, dolazi sledeći voz. Sta li maršal traži ovde?

— Svakako ne pastorče, mister — uzvratila Holidej, koji je u hodu izvikao tabakeru iz džepa i tutnuo železničaru cigaretu u zube.

Nisu se zadržali duže nego što obično voz na ovoj stanici stoji.

— Nije ovde sišao.

— Možda na drugoj strani. — pitao je kockar. — Konačno, bila je noć.

— Isključivo — objasnio je maršal. — Tamo je visoka ograda jedne živinarske farme, gotovo uz samu prugu. Pošto su ih stalno potkradali preko noći, vezuju dva opasna psa za ogradu. Sigurno ga ne bi pustili da izađe iz vagona ...

Sledećeg dana stigli su u Lidvil. Opet su obojica sišla iz voza.

Šef stanice je bio jedan mlađi, arogantan čovek, koji se pravio važan.

— Tako dakle, vi ste Vajat Erp. Veoma zanimljivo. Javite mi se večeras posle službe još jednom. Možda ću tada imati vremena za vas, pa možemo eventualno i da razgovaramo. Čuo sam već dosta o vama. Mora da je posao koji obavljate veoma uzbudljiv ...

Maršalu je prekipelo.

— Ja sam vas pitao za jednog čoveka.

— Da, ah, znate ovde mnogi silaze, a verovatno se mnogi i odvezu dalje.

— Bilo bi dobro za vas kada biste malo pažljivije razmislili o tome — dobacio mu je Holidej s vrata.

Šef stanice se resko nasmeja.

— Može biti, ali ne znam tačno ...

Vajat Erp se obazre oko sebe.

— Eno telegrafa, Dok. Molim vas, pošaljite u Denver telegram da u Lidvilu nadmnei šef stanice stvara teškoće. Kako je vaše ime, mister?

— Emerson, maršale — uzvratila železničar pobledevši. — Ali, molim vas ...

Holidej priđe telegrafu.

— Čekajte. Da, sada se sećam. Da, da, mora da je baš ovaj voz. Večernji. Ali od tada je prošlo dosta vremena. Došao je čovek, noseći dva zamotuljka. I, doista, šesir mu je imao veoma mali obod, kakav se kod nas ne nosi.

— I dalje?

— Video sam samo da je skrenuo kod starog Hemptona.

To je bilo sasvim dovoljno. Odmah su tražili da im istovare konje. Samo deset minuta kasnije, Dok Holidej je već bio u Hemptonovoj krčmi.

Jeđna stara žena ga je odmerila, umornim, suznim očima.

— Dragi čoveče, ovde dolaze i odlaze toliko ljudi. Ako nekog tražite, najbolje je da odete do šerifa.

Kockar je, međutim, bio uporan. Žena se iznenada setila.

— Da, on je doista bio ovde. Emerson je u pravu. Došao je jutarnjim vozom u ovo vreme. Obrisala je oči krajem kecelje. Čekajte, popio je viski i pitao nešto ljude koji su tu igrali poker.

— Ko je igrao poker?

— Džek Litvak, Armin Gregori i Klerk Demsi...

— Da li je neko od njih sada ovde?

— Da, mister Demsi. Eno sedi тамо...

Čovek se odmah setio.

— Jeste, mister, taj stranac se raspitivao o pokrajini Garfild. Smem da se kladim. Evo ga, uostalom, nalazi Litvak. I on je bio za stolom. Džek! Hodi ovamo. Ovaj čovek se

raspituje o strancu koji je nedavno bio ovde.

— Nedavno?

— Pa prošlo je nekoliko dana, ne znam baš tačno koliko. Došao je ujutro i pitao nešto Gregorija. Onaj sa dva zamotuljka i smešnim šeširom.

— Tako je, sećam se. Raspitivao se o pokrajini Garfild.

Od tada kao da više nije bilo prepreka na putu. Nastavili su put na konjima. Prema zapadu, do udaljene pokrajine Garfild.

Šta li je ubica smerao? Kakav cilj je imao pred sobom?

Bio je to težak, naporan put preko visokih planina sve do Meredita, pa do granice pokrajine Igl dalje na zapad.

Nekoliko dana pre božića stigli su najzad u pokrajinu Garfild. Čovek iz Misurija je dobro poznavao ovaj kraj, jer je u njemu više puta bio.

Dva puta ga je Holidej pratio na putu kroz planine.

Vajatovo zdravstveno stanje poboljšavalo se iz dana u dan.

Ipak, trebalo mu je očigledno, mnogo snage i volje da se celog dana održi u sedlu.

Najzad su na badnje večer ugledali u udoljici naselje.

— Glinvud Spring — reče maršal.

Holidej potvrdi.

— Da, sećam se. Jedan lep gradić. Tu bi se moglo izdržati i nekoliko stotina godina.

— Da to nije ipak malo suviše dugo?

Kockar sleže ramenima. Kao da je slutio da će jednom baš u tom gradu ostati za uvek.

Odjahali su ćutke u udoljicu. Mrak je već pao kada su ušli u grad.

— Onda nam se veoma žurilo — rekao je Dok, kliznuvši iz sedla ispred jednog velikog hotela. — Voleo bih da se ovog puta zadržimo malo duže.

Želeo je to zbog svog prijatelja, koji je bio prilično iscrpljen. Na licu mu se jasno videlo da ga je naporno jahanje pod bolovima, još neoporavljenog od povrede, veoma umorilo.

Baš zbog toga je i zaustavio konja pred ovim velikim hotelom, nadajući se da će tu naći udobne postelje.

Vajat je upravo sišao s konja i prišao tremu, tako da je sada bio osvetljen velikim fenjerom, kada odjeknu nečiji grub glas:

— Kakav prijatan susret! Pa to je onaj kavgađija iz Montane, koji mi je istrgao iz ruku mog crnog slugu!

Maršal se nije makao s mesta. Odmah je poznao glas. Bio je to čovek na koga je naleteo u Virdžiniji Sitiju. Sukobili su se zbog crnca, sa kojim je ovaj bezdušni čovek postupao užasno.

Frederik Astor! Da, tako se zvao! Vajat veza svog ždrepcu i pođe na trem.

Holidej je ostao kod svog konja, ne ispuštajući krupnog čoveka iz vida.

Kada je Vajat zakoračio u hotelsko predvorje, Astor mu se obrati drsko:

— Nećete valjda ovde da tražite smeštaj, skitnice?

Maršal ga preseče pogledom.

— Obuzdajte svoj jezik, mister Astor. Ja sam doduše umoran od jahanja, ali još uvek imam toliko snage da vam prilepim žestok šamar. Sklanjajte mi se s puta.

— S puta? — grmeo je gorostas. — Ovo je moj hotel, moj trem...

— U redu — reče maršal i zastade. — Onda ću potražiti prenoćište na drugom mestu...

— Učinite to i nemojte da vas zateknem u nekoj od mojih kuća.

Iza maršalovih leđa se iznenada pojavio čovek srednjeg rasta. Imao je u ruci bič, koji je naglo podigao. Međutim, metak iz Holidejevog revolvera ga je sprečio da sprovede svoju nameru. Bič se raspao iznad same napadačeve šake.

Holidej lagano stupi na trem.

— Znaš, mališa — obratio se Astorovom čoveku — ja baš ne marim kada neki podlaca zamahuje bičem iza leđa pristojnog čoveka.

Astor je pozeleneo od gneva.

— Šta vam pada na pamet, čoveče? Ja ću narediti da vas uhapsu. Šerife! Šerife! Do đavola, Braun, gde se kriješ, čoveče?

U to im pritrča čovek pedesetih godina.

— Mister Astor? — upitao je servilno.

— Ovaj momak ovde je pucao na Varvika. Zatvorite ga!

Holidej je stajao tako da su ispred njega bili Astor, šerif i Varvik. Maršal se nalazio iza Astorovih leđa.

— Ko ste vi? — upitao je čuvar zakona oprezno, zagledavši se ispitivački u Holidejevo ozbiljno lice.

— Moje ime je Holidej.

— Tako. Vi ste, dakle, pucali?

— Šta toliko ispituujete, Braun?

— povika Astor. — Uхватите tog momka i vodite ga u zatvor. A ovog ovde, — okrenuo se prema Vajatu, — tu skitnicu stavite u istu ćel...

Zestok udarac pesnice u vrh brade naterao ga je da se u pola rečenice okrene dva puta oko svoje osovine.

Nadlanicom je trljao pogođeno mesto. Frederik Astor, nekrunisani kralj pokrajine Garfild, dobio je udarac pesnicom!

Dogodilo se nešto neverovatno! Neki čovek se usudio da ga udari na sred ulice.

Astor je bio jak kao medved. Udarac ga nipošto nije mogao da obori, ali je zato srušio njegovu samouverenost i ponos.

— Braun, vodite tog čoveka, inače ću ga ja sabiti u zemlju!

Vajat Erp mu priđe sasvim blizu.

— Slušajte me dobro, Astor!

— Neću da te slušam, skitnice! Shvataš li, ja...

Maršal ga je naglo gurnuo ispred sebe i formalno pilepio za zid.

— Saslušaćete, Astor! Moje ime je Erp. Vajat Erp. Ovaj čovek sa mnom je Dok Holidej. Dolazimo iz Dodž Sitija jer smo na tragu jednog ubici. Kao što smo, uostalom, i gore, u Virdžinija Sitiju bili za petama jednog zločinca. Nemamo ni vremena ni volje da nas neki naduveni, razmetljivi medved zadržava. Recite vašem šerifu da mi se skloni s puta. Ako se još jednom budete

usudili da nekog od vaših paša nahuškate na mene, biće ozbiljnih batina!

Okrenuo se i pošao prema svom konju, ostavljajući svu trojicu zanele od iznenađenja.

Jahali su dalje bez žurbe. Samo dve stotine jardi dalje naišli su naansion.

Vajat Erp priđe tremu i obrati se ženi, koja je upravo čistila.

— Kome pripada ovajansion, gospođo?

Žena se uspravi i ukloni čuperak kose s lica.

— Mome sinu, mister.

— Onda znači ne pripada Frederiku Astoru?

— Ne, ne, hvala bogu, još ne!

Sedeli su za stolom, kada je revolverski metak razbio prozorsko okno.

Metak se zario samo nekoliko centimetara dalje od maršala u drveni zid.

Holidej je sa dva munjevitica hica razbio obe lampe u lokalu. Čovek iz vreme Holidej se našao u dvorištu. Misurija je pritrčao prozoru. Za to Gurnuo je kapiju i ugledao strelca. Bio je to Astorov sluga. Već je jednom pokušao da ga napadne bičem.

— Ruke u vis — rekao je kockar mirno.

Sluga uplašeno podiže ruke.

— Tako, momče, a sada dolazimo!

— Dođite vi!

— To bi ti odgovaralo, zar ne? Ja međutim, nemogu takvu uslugu da činim tvom partneru. Iako nalazim da je ovaj grad baš lep da se u njemu okonča život, ipak malo je prebrano za to. Dolazi, inače će biti usijanog olova!

Sluga je prišao. Holidej ga gurnu ispred sebe, oduze mu oružje i uve-
de u hotel.

Za to vreme je Vajat stajao na prozoru trpezarije uto-
nule u mrak i motrio na drugu stranu ulice.

— Tamo preko se neko pritajio.
Dzinovski momak, ali nije Astor.

— Sredićemo ga. Onog drugog
sam već zaključao u ostavu.

Sredili su ga zajedničkim snaga-
ma. Bio je to prijatelj osvetoljubi-
vog sluge.

Šerif Braun je uskoro dobio još
jednog gosta. Bio je to stolar Pet
Liston, koji se takođe ubrajao me-
đu Astorove ljude. Pokušao je i sam
ono što prvoj dvojici nije uspelo.

Čovek, koji je samo jednu kuću
dalje od bara ležao u postelji, naglo
se uspravi.

Pucnji! Svuda pucnji!

Obukao se i otišao u krčmu.

— Nemojte pokušavati da još
spavate. Ne vredi. Ipak ćete sutra
moći da pogledate okolo i potražite
neki posao. Osim toga, vredi biti
budan! — rekao je krčmar, koji mu
je iznajmio sobicu za nekoliko centi.

— Kako to mislite, vredi?

— Opšta gužva je nastala! Kralj
Astor je dobio konkurenciju.

Čak je i stranac, koji se tek neko-
liko dana nalazio ovde u gradu, čuo
već dosta za Frederika Astora. Na-
čuljio je uši.

— Konkurenciju, kako to mislite?

— To je jedan čovek koji mu je
dao dobru lekciju. Čuli ste sigurno
za Vajata Erpa?

Džon Tankred se zatetura dva ko-
raka u nazad i grčevito uhvati za
naslon najbliže stolice.

Baš u tom trenutku su se otvorila
krila pomičnih vrata.

Baš u tom trenutku se otvorila
krila pomičnih vrata.

Dok Holidej pogleda po sali.

— Vajat Erp — mucao je mladić
iz Ohaja. — Ne, to ne može biti
moguće!

Kockar prođe mirno pored njega.

— Jednu rakiyu, molim:

Krčmar mu je natočio:

— Hej... da vi niste možda? Ja
sam vas video pred Astorovim hote-
lom. Pa da, vi mora da ste Dok Ho-
lidej.

Nekadašnji zubni lekar se okrete
i ćutke odmeri svojim ledenim oči-
ma jedinog gosta u lokalu — Džona
Tankreda.

Ovaj je posiveo kao pepeo, uzma-
kao još dva koraka u nazad a onda
naglo potrčao na vrata. Tu se suda-
rio sa jednim visokim čovekom.

— Ne tako žustro, bratac!

Tankred je mucao:

— Vi... vi ste Vajat Erp!

To je ličilo na isprekidan krik.

Maršal klimnu glavom.

Ubica je počeo da drhti celim te-
lom.

— Da — ječao je. — Starac mi je
rekao da ćete doći, bilo gde se nala-
zio...

—o—

Bekstvo Džona Tankreda je bilo
završeno. Maršal ga je sam odveo
u Seskatevu.

Dva meseca posle toga održano je
u Denveru novo suđenje.

U međuvremenu su Vajat Erp i
Dok Holidej našli između Fort Sko-
ta i granice Misurija, tačno na me-

stu koje im je Tankred opisao, zlato iz poštanske kočije i predali ga.

Mladić iz Ohaja je osuđen na deset godina robije.

Stajao je oborene glave, dok je presuda izricana. Onda, kada je izveden iz sudnice, zastao je na trenutak na vratima. Tačno ispred maršala Erpa.

— Hvala ... vam maršale! — rekao je uzbuđeno.

Zatim je nastavio put, praćen čuvarima.

Nije, međutim, izdržao kaznu. Ma koliko spolja izgledao jak, surov i otporan, u suštini je bio slab. Umro je tri godine kasnije, slomljenih ~~h~~vaca.

— KRAJ —

**Obaveštavamo čitaoce da od do sada izašlih brojeva
„VIKEND ROMANA“ iz serije „VAJAT ERP“, raspoložemo
sa sledećim brojevima:**

9. JAHAC SA ZVEZDASTIM MAMUZAMA	44. BITKA U LAMESI
14. ŠERIF IZ DODŽ SITIIJA	45. ZAKON KOLTA
16. OLUJA NAD SIMERONOM	46. NA POGRESNOM TRAGU
17. ČOVEK S BIĆEM	47. ZLATONOSNA REKA
18. VUKOVI IZ KOLORADA	48. KRVAVI SUDIJA
19. STARI GONIC	49. ŽUTI DŽIM
20. INDIJANSKO SEDLO	50. BEGUNAC IZ FORT VORTA
24. KRALJ STOČARA	51. KOČIJA ZA SALINU
21. HITAC IZ ZASEDE	52. ŽIGOSANI
22. AJDAHO KID	53. BRONKO BIL
23. LEDENI VETAR MONTANE	54. KRISTAL PALAS
25. DŽIMIJEVA BANDA	55. PUCNJI U TOMBSTONU
26. CRNI DŽO	56. BANDIT U TOMBSTONU
27. USPAVANI PAKAO	57. OTMICA
28. OPASNA BRACA	58. OBRAČUN KOD O. K. KORALA
29. DRVO ZA VEŠANJE	59. BITKA ZA RANC
30. TEROR U BLAFU	60. KARAVAN ZA NEVADU
31. ZAMENJENI TRAGOVI	61. METAK U LEĐA
33. MOMCI SA RIVER RANČA	62. TRAGOM UBICA
34. ATLANTIK SITI	63. DRAGOCENI TOVAR
32. MELEZ	64. DVA PRAZNA SEDLA
35. STRELAC IZ KOLORADA	65. OSVETNIČKI KOLT
36. TEKSASKA KRV	66. DIMNI SIGNAL
37. GRAD UPRAŠENIH	67. PETI UBICA
38. ŠERIF IZ FARLEJA	68. MLADI ŠERIF
39. LOVAC NA MUSTANGE	69. ŠENANDOA
40. KAMP DRVOSEČA	70. SIERA ARKADA
41. NOĆ U SIJUKS SITIJU	71. UCENA
42. KLANTONOVA BANDA	
43. PREPAD U KLANCU	

**Navedene romane možete dobiti, ako uplatite na čekovni
račun br. 657-1-255 NIP, FORUM, Novi Sad, 1 dinar po
Obaveštavamo čitaoce da od do sada izašlih brojeva**

Od dosada izašlih brojeva Crfanih romana čitaoci mogu dobiti niže navedene sveske ako uplate na ček račun br. 657-1-155. NIP „Forum“ Novi Sad, po 1.— din. po svesci do broja 189 a od broja 190 po 2.— din po svesci.

1. Divlji vetar	81. Uzvodno od Kalgarija
2. Tajanstveni došljak	82. Misterija u rudniku
3. Bitka za ranč	88. Zlato Ontarija
4. Napad iz svemira	91. Zamka
5. Okean gori	93. Srebrno sedlo
6. Zamka za ubice	94. Sin poglavice
7. Crna lisica	95. Krv i zlato
8. Klopka	96. Dvostruka klopka
9. Zlato apača	97. Dinamitaši
10. Obračun u Teksasu	98. Noću se puca
11. Beli poglavica	99. Maskirani jahač
12. Posao za Karsona	100. Karson na tragu
41. Kolorado Kid	101. Grad bezakonja
42. Osvešćeni	102. Rat Dejvi Kroketa
44. Potera	103. Kanzas deli pravdu
45. Crni jahač	104. Kidnaperi
46. Avetinjaski grad	105. Karson i vrač
47. Pacifik ekspres	106. Konjokradice
48. Zlatni ekser	107. Patrola na Pekosu
49. Roj Renk i provalnici	108. Stranac u sedlu
50. Poslednji od Džemsovih	109. Pobuna u Meksiku
51. Daltoni dolaze	110. Dejvi Kroketa i pirati
73. Miran grad	111. Kanzas protiv Samsona
74. Napad na voz	112. Trabari narednik
75. Na ratnoj stazi	113. Napad na banku
76. Požar na jugu	114. Siljuksi napadaju
77. Pustoljaski saputnici	115. Po cenu života
78. Komančerosi	116. Jahač iz Arizone
79. Bitka za Dakotu	117. Fantom visokih brda
80. Šerif bez značke	

130. Poslednji lov
131. Prolaz Karibu
132. Brži od najbržeg
133. Osvetnik
134. Salun
135. Močvara
136. Zemlja Komanča
137. Čejen
138. Žeđ za zlaom
139. Rukavica smrti
140. Banditova osveta
141. Nasilje
142. Rančerov sin
143. Bekstvo iz Jume
144. Čovek s koltom
145. Ovčar
146. Vođa karavana
147. Indijanski borac
148. Dug časti
149. Zakon kolta
150. Poslednji metak
151. Zasede kod Liti Neka
152. Kockar iz Alama
153. Duh rudnika srebra
154. Bandit s maskom
155. Žig srama
156. Kalamiti Džejn
157. San Francisko
158. Šerif banditi
159. Zaseda u Rinkonu
160. Srebrni kolt
161. Farma na Red Riveru
162. Lovci bufala
163. Levoruki revolveraš
164. Šerif iz Glenhorna
165. Poglavica Komanča
166. Grad bez zakona
167. Na ratnoj stazi
168. Bekstvo sa vešala
169. Karavan
170. Balada o koltu
171. Prognanik Lu
172. Begunac
173. Smrt u preriji
174. Do pakla i nafrag
175. Osvetnik
176. Povratak u Grin Bes
177. Pohod na Atlantu
178. Čovek bez imena
179. Slomljena strela
180. Smrt na Rio Grande
181. Izvidnik
182. Krvavo jutro
183. Šerifova tajna
184. Najamnik Kel
185. U gnjezdu Rastlera
186. Ranč u Teksasu
187. Salun u Almendoru
188. Apačko zlato
189. Osvetnik sa koltom
190. Duel u Kanzasu
191. Masakr kod tvrđave Karni
192. Braća Dalton
193. Za dolar više
194. Osveta Velikog groma
195. Plen braće Gelf
196. Pravda u Silver Sitiju
197. Stranac sa dva kolta
198. Šerif Dodž Sitija
199. Revolverašev dug
200. Najduži poker
201. Lovac ucenjenih
202. Tajna dugog kolta
203. Jedan mora da umre

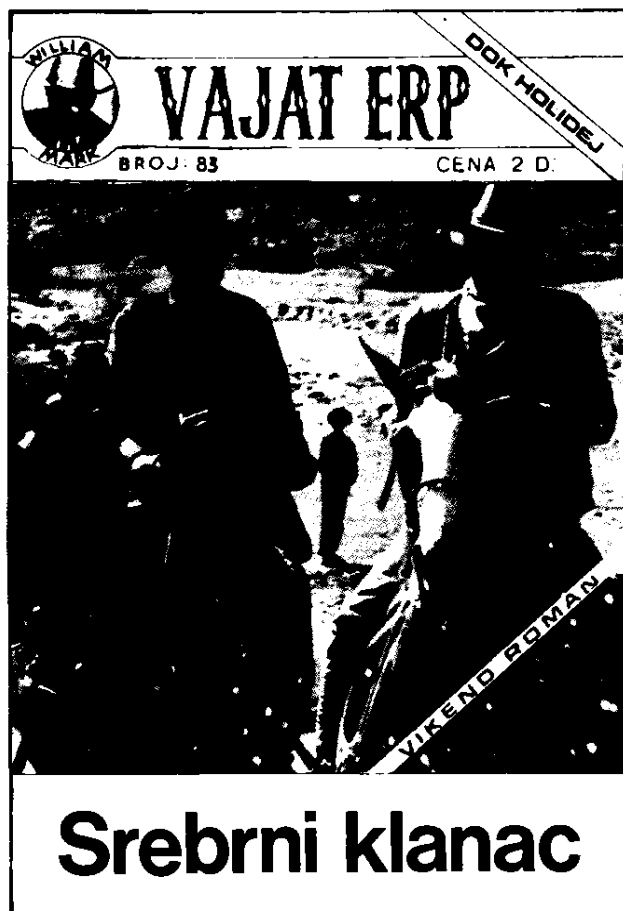

**krvavi
dolari**

**VELIKA NAGRADNA IGRA
SA „CRTANIM ROMANIMA” U
SJEDINJENE DRŽAVE!**

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

**SVAKOG 1-og, 10-og i 20-og
U MESECU NOVA SVESKA!**

64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik:
SVETOZAR TOMIĆ. Kreacija i izbor: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata: na 3 meseca
18 dinara, na 6 meseci 36 dinara, na jednu godinu 72 dinara. Za inostranstvo cene
su dvostruke. Uplatu vršiti na tekući račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa“.

10. septembar 1970.